|| SHIKSHAPATRI || (Pictorial)

()

Shree Swaminarayan Temple, Bhuj-Kutch

|| Shree Swaminarayano Vijaytetram ||

)) शिक्षाप्रजी)) (सथित्र))) SHIKSHAPATRI)) (Pictorial)

With the blessings of HH 1008 Acharya Shree Kaushalendraprasadji Maharaj

Published by Mahant Sadguru Purani Swami Dharmanandandasji Shree Swaminarayan Temple, Eldoret & Shree Swaminarayan Temple, Bhuj-Kutch

|| SHIKSHAPATRI ||

Available at

Shree Narnarayandev Kothar Shree Swaminarayan Temple, Swaminarayan Road, Bhuj-Kutch : 370001, Ph. (02832) 250231, 250331 www.bhujmandir.org

15th November 2011, (Kartik Vad 5, 2068)

Price : Rs. 200/-

1st Edition : 3000 copies

Printed at

Shree Narnarayandev Printing Press Shree Swaminarayan Mandir - Bhuj

Design & Printing Harikrushna Graphics, Ahmedabad.

Tel. 079 - 2642 1008, Mo. 98258 50559

It gives us great pleasure in publishing this colourful Pictorial Shikshapatri to commemorate the official opening of the Shree Swaminarayan Temple Eldoret, Africa.

During His presence on Earth, Lord Swaminarayan traveled throughout India. His mission was to rid evil and immorality from the lives of people. He taught by example and His graceful teachings were unique which touched the hearts of thousands. Majority of His life He remained in Gujarat and with the help of His saints, He spread His divine teachings throughout the region. In order that His devotees may continuously live according to His teachings so they can lead moral, peaceful and happy lives, and secure ultimate salvation, Lord Swaminarayan, Himself, wrote the Shikshapatri.

At a very young age, Lord Swaminarayan had studied the Vedas, Purans and Upanishads. He made a note book in which He summarized the essence of the holy scriptures. This essentially formed the basis of the Shikshapatri. The Shikshapatri is a concise book containing code of ethics in the form of 212 slokas.

Lord Swaminarayan has written the Shikshapatri in simple terms so it can be understood by all. Through the years it has been translated into other languages to cater for non-gujarati speakers. In this publication of the Shikshapatri, the original Gujarati text along with an English translation is included. And in accordance to the saying, 'A picture is worth a thousand words', each sloka is illustrated with colourful pictures.

Educating our children on the basic modes of living is vital and there is no other guide book in the world better than the Shikshapatri. So it is only natural that we ensure our children grow up to love and respect the teachings of Lord Swaminarayan. We trust that this publication will be especially helpful to children in understanding and remembering the teachings of each sloka.

We also like to take this opportunity to thank the committee of the Eldoret temple and others who have assisted in anyway in bringing this book to print. May Lord Narnarayandev shower His kind blessings upon you all.

Jay Shree Swaminarayan

Mahant Sadguru Swami Dharmanandan Dasji Shree Swaminarayan Temple, Bhuj

॥ શિક્ષાપત્રી ॥

શ્રી સહજાનંદ સ્વામી જે તે પોતાના સત્સંગી પત્યે શિક્ષાપત્રીને લખતા થકા પ્રથમ પોતાના ઇષ્ટદેવ, જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન, તેનું ધ્યાનરૂપ મંગળાચરણ કરે છે.

Before writing the Shikshapatri to His followers, Shree Sahajanand Swami first meditates upon His beloved Lord Shree Krishna.

વામે ચસ્ચ સ્થિતા રાધા શ્રીશ્ચ ચસ્યાસ્તિ વક્ષસિ । વૃન્દાવનવિહારં તં શ્રીકૃષ્ણં હૃદિ ચિંતચે ॥ હું જે તે મારા હૃદયને વિષે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનું ધ્યાન કરું છું, તે શ્રીકૃષ્ણ કેવા છે તો જેના ડાબા પડખાને વિષે રાધિકાજી રહ્યાં છે અને જેના વક્ષસ્થલને વિષે લક્ષ્મીજી રહ્યાં છે, અને વૃંદાવનને વિષે વિહારના કરનારા છે. ॥૧॥

I meditate in My heart upon Lord Shree Krishna, on whose left stands Radhikaji, on whose chest resides Laxmiji and who sports in Vrindavan. (1)

અને વૃત્તાલય ગામને વિષે રહ્યા એવા સહજાનંદ સ્વામી જે અમે તે અમે જે તે નાના પ્રકારના જે સર્વે દેશ તેમને વિષે રહ્યા એવા જે અમારા આશ્રિત સર્વે સત્સંગી તે પ્રત્યે શિક્ષાપત્રીને લખીએ છીએ. II ર II

I, Sahajanand Swami, write this Shikshapatri from Vadtal, to all My disciples living in different countries.(2)

તથા અમારા આશ્રિત એવા જે મુકુંદાનંદ આદિક નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી તથા અમારા આશ્રિત જે મયારામભટ્ટ આદિક ગૃહસ્થ સત્સંગી; II૪II તથા અમારે આશ્રિત જે સુવાસિની અને વિધવા એવી સર્વે બાઇઓ તથા મુક્તાનંદ આદિક જે સર્વે સાધુ; II૫II એ સર્વે તેમણે પોતાના ધર્મની રક્ષાના કરનારા અને શાસ્ત્રને વિષે પ્રમાણરૂપ અને શ્રીમજ્ઞનારાયણની સ્મૃતિએ સહિત એવા જે અમારા રૂડા આશીર્વાદ તે વાંચવા. II૬II

Rampratapji and Iccharamji, both born of Shree Dharmadev, are My brothers. Rampratapji's son, Ayodhyaprasad and Iccharamji's son, Raghuvira - both of whom I have adopted as My sons and established as the Acharyas of My disciples; (3) The Naishtika Brahmacharis such as Mukundanand; householder disciples such as Mayaram Bhatt; (4) My devotees such as married women and widows, and Sadhus such as Muktanand. (5) May they all read My divine blessings bestowed to protect one's religious duties and which are in remembrance of Shreeman Narayan, and in accordance with the Shastras (holy scriptures). (6)

04

અને આ શિક્ષાપત્રી લખ્યાનું જે કારણ છે તે સર્વે તેમણે એકાગ્ર મને કરીને ધારવું, અને આ શિક્ષાપત્રી જે અમે લખી છે, તે સર્વેના જીવને હિતની કરનારી છે. IIઊI

All My disciples shall focus on the purpose of writing this Shikshapatri, and this Shikshapatri that I have written is for the good of all living beings. (7)

અને શ્રીમત્દ્રાગવત પુરાણ આદિક જે સત્શાસ્ત્ર તેમણે જીવના કલ્યાણને અર્થે પ્રતિપાદન કર્યા એવા જે અહિંસા આદિક સદાચાર તેમને જે મનુષ્ય પાળે છે તે મનુષ્ય જે તે આ લોકને વિષે ને પરલોકને વિષે મહાસુખિયા થાય છે. IICII

All those who observe the rules of good conduct, such as non-violence, as prescribed by the Shastras such as Shreemad Bhagwat for the good of all souls, shall attain great happiness in this world and in the next. (8)

અને તે સદાચારનું ઉલ્લંઘન કરીને જે મનુષ્ય પોતાના મનમાં આવે તેમ વર્તે છે, તે તો કુબુદ્ધિવાળા છે અને તે આ લોક અને પરલોકને વિષે નિશ્વે મોટા કષ્ટને જ પામે છે. IICII

Those who violate the rules of ethics and behave wilfully are evil minded and shall suffer great distress in this world and the next. (9)

તે માટે અમારા શિષ્ય એવા જે તમે સર્વે તેમણે તો પ્રીતિએ કરીને આ શિક્ષાપત્રીને અનુસરીનેજ નિરંતર સાવધાનપણે વર્તવું પણ આ શિક્ષાપત્રીનું ઉલ્લંઘન કરીને વર્તવું નહિ. ॥૧૦॥

Hence, all My disciples shall lovingly and vigilantly follow the commandments of this Shikshapatri, but shall never violate them. (10)

(હવે તે વર્ત્યાની રીત કહીએ છીએ જે) અમારા જે સત્સંગી તેમણે કોઇ જીવપ્રાણી માત્રની પણ હિંસા ન કરવી અને જાણીને તો ઝીણા એવા જૂ, માંકડ, ચાંચડ આદિક જીવ તેમની પણ હિંસા ક્યારેય ન કરવી. ॥૧૧॥

(Now I shall describe the way one should behave) My disciples shall never intentionally kill any living creature, not even small insects such as lice or bugs. (11)

અને દેવતા અને પિતૃ તેમના યજ્ઞને અર્થે પણ બકરા, મૃગલા, સસલા, માછલા આદિક કોઇ જીવની હિંસા ન કરવી, કેમ જે અહિંસા છે તે જ મોટો ધર્મ છે, એમ સર્વ શાસ્ત્રમાં કહ્યું છે. 11 ૧ ૨

My devotees shall never kill any living creature such as goats, deer, rabbits, fish, etc. even as sacrifice for the Yagna of deities and ancestors, as non-violence is declared by all scriptures to be the highest Dharma. (12)

અને સ્ત્રી, ધન અને રાજ્ય તેની પ્રાપ્તિને અર્થે પણ કોઇ મનુષ્યની હિંસા તો કોઈ પ્રકારે ક્યારેય પણ ન જ કરવી.॥૧૩॥

One shall never commit homicide, even in order to acquire women, wealth or political power and sovereignty. (13)

અને આત્મઘાત તો તીર્થને વિષે પણ ન કરવો, ને ક્રોધે કરીને ન કરવો, અને ક્યારેક કોઈ અયોગ્ય આચરણ થઈ જાય તે થકી મૂંઝાઈને પણ આત્મઘાત ન કરવો, અને ઝેર ખાઈને તથા ગળે ટૂંપો ખાઈને તથા કૂવે પડીને તથા પર્વત ઉપરથી પડીને ઈત્યાદિક કોઈ રીતે આત્મઘાત ન કરવો. ॥૧૪॥

One shall never commit suicide even in a place of pilgrimage, through anger, due to stress caused by some unworthy behaviour, by taking poison, by strangulation, by jumping into a well or from a hill top or by any other means.

અને જે માંસ છે તે તો યજ્ઞનું શેષ હોય તો પણ આપત્કાળમાં પણ ક્યારેય ન ખાવું, અને ત્રણ પ્રકારની સુરા અને અગિયાર પ્રકારનું મદ્ય તે દેવતાનું નૈવેદ્ય હોય તો પણ ન પીવું. 11૧ પા

One shall never eat meat even in a moment of extreme necessity, be it the remains of a sacrifice. Nor should they drink liquor, wine or intoxicating beverages, even though it may be an offering to a deity. (15)

અને ક્યારેક પોતાવતે કાંઈક અયોગ્ય આચરણ થઈ ગયું હોય અથવા કોઈ બીજાવતે અયોગ્ય આચરણ થઈ ગયું હોય તો શસ્ત્રાદિકે કરીને પોતાના અંગનું તથા બીજાના અંગનું છેદન ન કરવું અથવા ક્રોધે કરીને પણ પોતાના અંગનું તથા બીજાના અંગનું છેદન ન કરવું. 11૧ ૬11

One shall never mutilate one's own body or another's with a weapon in order to punish oneself or others for misdeeds, even in a state of anger. (16)

અને ધર્મ કરવાને અર્થે પણ અમારા સત્સંગી કોઈએ ચોરનું કર્મ ન કરવું અને ધણિયાતું જે કાષ્ટ, પુષ્પ આદિક વસ્તુ, તે તેના ધણીની આજ્ઞા વિના ન લેવું. 11 ૧ ૭11

One shall not commit theft, even for the sake of performing an act of Dharma. No article, even firewood, flowers, etc., owned by others shall ever be taken without their owner's permission. (17)

અને અમારા આશ્રિત જે પુરુષ તથા સ્ત્રીઓ તેમણે વ્યભિચાર ન કરવો અને જુગટું આદિક જે વ્યસન તેનો ત્યાગ કરવો, અને ભાંગ્ય, મફર, માજમ, ગાંજો આદિક જે કેફ કરનાર વસ્તુ તે ખાવાં નહિ અને પીવાં પણ નહિ. ા૧૮ા

My male and female disciples shall never commit adultery and shall refrain from vices such as gambling. They shall not inhale nor drink intoxicating substances such as bhang, tobacco, snuff and the like. (18)

અને જેના હાથનું રાંધેલ અન્ન તથા જેના પાત્રનું જળ તે ખપતું ન હોય તેણે રાંધેલ અન્ન તથા તેના પાત્રનું જળ તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની પ્રસાદિચરણામૃતના માહાત્મ્યે કરીને પણ જગન્નાથપુરી વિના અન્ય સ્થાનકને વિષે ગ્રહણ ન કરવું, અને જગન્નાથપુરીને વિષે જગન્નાથજીનો પ્રસાદ લેવાય તેનો દોષ નહિ. ા૧૯ા

One shall never consume food or drink prepared by a person from whom one is prohibited by holy scriptures, at any place, even if it is an offering to Lord Shree Krishna, but it is not forbidden to accept the offering of Lord Jagannath in Jagannathpuri. (19)

અને પોતાના સ્વાર્થની સિદ્ધિને અર્થે પણ કોઈને વિષે મિથ્યા અપવાદ આરોપણ ન કરવો, અને કોઈને ગાળ તો ક્યારેય ન દેવી. 11 ૨૦11

One shall never make false accusations, even if it serves one's self-interest, nor shall one ever use indecent and abusive words against anybody. (20)

અને દેવતા, તીર્થ, બ્રાહ્મણ, પતિવ્રતા, સાધુ અને વેદ એમની નિંદા ક્યારેય ન કરવી અને ન સાંભળવી. 11૨૧ 11

One shall never slander deities, places of pilgrimage, Brahmans, devout wives, priests or the Vedas, nor listen to such slander. (21)

અને જે દેવતાને સુરા અને માંસનું નૈવેદ્ય થતું હોય અને વળી જે દેવતાની આગળ બકરા આદિક જીવની હિંસા થતી હોય તે દેવતાનું નૈવેદ્ય ન ખાવું. II ર ર II

One shall never accept an offering made to any deity to whom wine and flesh are offered and before whom goats and such other animals are sacrificed. (22)

20

અને માર્ગને વિષે ચાલતે શિવાલયાદિક જે દેવ મંદિર આવે તેને જોઈને તેને નમસ્કાર કરવો અને આદર થકી તે દેવનું દર્શન કરવું. !! ર 3!!

When passing by temples of Lord Shiva and other deities, one shall bow to them and pay due reverence to the deities therein. (23)

અને પોતપોતાના વર્ણાશ્રમનો જે ધર્મ તે કોઇ સત્સંગીએ ત્યાગ ન કરવો, અને પરધર્મનું આચરણ ન કરવું તથા પાખંડ ધર્મનું આચરણ ન કરવું તથા કલ્પિત ધર્મનું આચરણ ન કરવું. II ૨ ૪II

One shall neither abandon one's own duties as ordained by one's Varna (caste) and Ashram (order of life) nor follow a course of conduct prescribed for others nor follow any faith which is pretentious or fictitious. (24)

અને જેના વચનને સાંભળવે કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તિ ને પોતાનો ધર્મ એ બે થકી પડી જવાય તેના મુખથકી ભગવાનની કથા વાર્તાન સાંભળવી. II ર પા

One shall never listen to any religious narrations or discourses from a person whose preaching might lead one away from the devotion to Lord Shree Krishna and personal Dharma. (25)

અને જે સત્ય વચન બોલવે કરીને પોતાનો દ્રોહ થાય તથા પારકો દ્રોહ થાય એવું જે સત્ય વચન તે ક્યારેય ન બોલવું, અને જે કૃતઘ્ની હોય તેના સંગનો ત્યાગ કરવો, અને વ્યવહારકાર્યને વિષે કોઈની લાંચ ન લેવી. II ર દાI

One shall never speak such truth which might bring about harm to oneself or others, nor keep the company of ungrateful people, nor take any bribes from anyone in social affairs. (26)

અને ચોર, પાપી, વ્યસની, પાખંડી, કામી તથા કીમિયા આદિક ક્રિયાએ કરીને જનનો ઠગનારો એ છ પ્રકારના જે મનુષ્ય તેમનો સંગ ન કરવો. II૨૭II

One shall never associate with six types of persons namely thieves, sinners, addicts, religious imposters, lustful persons and swindlers such as those showing how to change iron to gold. (27)

અને જે મનુષ્ય ભક્તિનું અથવા જ્ઞાનનું આલંબન કરીને સ્ત્રી, દ્રવ્ય અને રસાસ્વાદ તેને વિષે અતિશય લોલુપથકા પાપને વિષે પ્રવર્તતા હોય તે મનુષ્યનો સમાગમ ન કરવો. II ર ૮II

One shall never associate with those persons who, under the pretext of spiritual knowledge or devotion to God, seek women, wealth, or sensual pleasures and commit sin. (28)

અને જે શાસ્ત્રને વિષે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના જે વરાહાદિક અવતાર તેમનું યુક્તિએ કરીને ખંડન કર્યું હોય, એવાં જે શાસ્ત્ર તે ક્યારેય ન માનવાં અને ન સાંભળવાં. II ૨૯II

One shall neither believe nor listen to those scriptures in which the existence of Lord Shree Krishna and His incarnations, such as Lord Varaha, have been skillfully and deceitfully denied or refuted. (29)

અને ગાળ્યા વિનાનું જે જળ તથા દૂધ તે ન પીવું, અને જે જળને વિષે ઝીણા જીવ ઘણાક હોય તે જળે કરીને સ્નાનાદિક ક્રિયા ન કરવી. II30II

One shall neither drink unfiltered water or milk nor bathe with water contaminated with many micro organisms. (30)

અને જે ઔષધ દારૂ તથા માંસ તેણે યુક્ત હોય તે ઔષધ ક્યારેય ન ખાવું અને વળી જે વૈદ્યના આચરણને જાણતા ન હોઇએ તે વૈદ્યે આપ્યું જે ઔષધ તે પણ ક્યારેય ન ખાવું. 11 ૩ ૧ 11

One shall never take medicine which contains alcohol or meat, nor take medicine from a physician whose conduct and character is unknown to them. (31)

અને લોક ને શાસ્ત્ર તેમણે મળમૂત્ર કરવાને અર્થે વજ્યાં એવાં સ્થાનક જે જીર્ણ દેવાલય તથા નદી તળાવના આરા તથા માર્ગ તથા વાવેલું ખેતર, વૃક્ષની છાયા તથા ફુલવાડી-બગીચા એ આદિક જે સ્થાનક તેમને વિષે મળમૂત્ર ન કરવું તથા થૂંકવું પણ નહિ. 11 ૩૨11

One shall never excrete, urinate or spit in places which have been prohibited by religious scriptures and society such as deteriorated temples, banks of rivers or ponds, pathways, fields sown with seeds, shades of trees, orchards and gardens. (32)

અને ચોર માર્ગે કરીને પેસવું નહિ અને નીસરવું નહિ, અને જે સ્થાનક ધણિયાતું હાેય તે સ્થાનકને વિષે તેના ધણીને પુછચા વિના ઉતારો ન કરવો. 113311

One shall neither enter nor exit through a secret way and shall not occupy any private property without the permission of its owner. (33)

અને અમારા સત્સંગી જે પુરૂષ માત્ર તેમણે બાઇ માણસના મુખ થકી જ્ઞાનવાર્તા ન સાંભળવી, અને સ્ત્રીઓ સાથે વિવાદ ન કરવો તથા રાજા સંગાથે તથા રાજાના માણસ સંગાથે વિવાદ ન કરવો. II ૩૪II

My male disciples shall neither listen to religious discourses given by females, nor enter into arguments with females, rulers or their associates. (34)

અને ગુરુનું અપમાન ન કરવું તથા જે અતિશય શ્રેષ્ઠ મનુષ્ય હોય તથા જે લોકને વિષે પ્રતિષ્ઠિત મનુષ્ય હોય તથા જે વિદ્વાન મનુષ્ય હોય તથા જે શસ્ત્રધારી મનુષ્ય હોય તે સર્વેનું અપમાન ન કરવું. II ૩૫II

One shall never disrespect a Guru, a person who is great, honorable in society, scholar, or one armed with weapons. (35)

અને વિચાર્યા વિના તત્કાળ કોઇ કાર્ય ન કરવું, અને ધર્મ સંબંધી જે કાર્ય તે તો તત્કાળ કરવું, અને પોતે જે વિદ્યા ભણ્યા હોઇએ તે બીજાને ભણાવવી, અને નિત્ય પ્રત્યે સાધુનો સમાગમ કરવો. II ૩ દા

One shall never perform duties pertaining to one's social affairs without careful consideration, whereas duties pertaining to Dharma shall be performed immediately. One shall impart their knowledge to others and shall always associate with saintly persons. (36)

અને ગુરુ, દેવ અને રાજા એ ત્રણના દર્શનને અર્થે જ્યારે જવું ત્યારે ઠાલે હાથે ન જવું, અને કોઇનો વિશ્વાસઘાત ન કરવો, અને પોતાના મુખે કરીને પોતાનાં વખાણ ન કરવાં. 113911

One shall never go empty handed to a Guru, a deity or a king. One shall never commit a breach of trust and shall never praise oneself. (37)

અને જે વસ્ત્ર પહેર્યે થકે પોતાનાં અંગ દેખાય તેવું જે ભૂંડું વસ્ત્ર તે અમારા સત્સંગી તેમણે ન પહેરવું !! ૩૮!!

My disciples shall never wear clothes which are likely to cause any indecent exposure of the body. (38)

અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની જે ભક્તિ તે ધર્મે રહિત એવી કોઇ પ્રકારે ન કરવી, અને અજ્ઞાની એવા જે મનુષ્ય તેમની નિંદાના ભય થકી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની સેવાનો ત્યાગ કરવો જ નહિ. II ૩૯II

One shall never practice devotion to Lord Shree Krishna without observance of Dharma and shall never give up devotion to Lord Shree Krishna for fear of criticism from ignorant persons. (39)

અને ઉત્સવના દિવસને વિષે તથા નિત્ય પ્રત્યે શ્રીકૃષ્ણના મંદિરમાં આવ્યા એવા જે સત્સંગી પુરુષ તેમણે તે મંદિરને વિષે સ્ત્રીઓનો સ્પર્શ ન કરવો, તથા સ્ત્રીઓ તેમણે પુરુષનો સ્પર્શ ન કરવો, અને મંદિરમાંથી નીસર્યા પછી પોતપોતાની રીતે વર્તવું. II૪૦II

Males and females who come to the temples of Lord Shree Krishna, either daily or on days of religious festivals, shall not touch each other whilst in the temple and coming out of the temple shall behave appropriately. (40)

અને ધર્મવંશી ગુરુ થકી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની દીક્ષાને પામ્યા એવા જે બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય અને વૈશ્ય એ ત્રણ વર્ણના અમારા સત્સંગી તેમણે કંઠને વિષે તુલસીની બેવડી માળા નિત્ય ધારવી, અને લલાટ, હૃદય અને બે હાથ એ ચારે ઠેકાણે ઊર્ધ્વપુંડ્ર તિલક કરવું. 11૪૧1

My Brahman, Kshatriya and Vaishya disciples, who have been initiated into the devotion of Lord Shree Krishna by their Guru, shall always wear around their neck a double stranded Kanthi prepared from Tulsi wood, and shall mark their forehead, chest and both arms with an Urdhvapundra Tilak. (41)

The Tilak shall be made with Gopichandan or consecrated sandalwood paste mixed with saffron and Kumkum that has been duly offered to the Lord. (42)

અને તે તિલકના મધ્યને વિષે જ ગોળ એવો જે ચાંદલો તે જે તે ગોપીચંદને કરીને કરવો, અથવા રાધિકાજી અને લક્ષ્મીજી તેનું પ્રસાદી એવું જે કુંકુમ તેણે કરીને તે ચાંદલો કરવો. 11૪૩11

In the centre of the Tilak, one shall make a round mark of Gopichandan or Kumkum which has been offered to Radha or Lakshmi. (43)

અને પોતાના ધર્મને વિષે રહ્યા અને શ્રીકૃષ્ણના ભક્ત એવા જે સચ્છુદ્ર તેમણે તો તુલસીની માળા અને ઊર્ધ્વપુંડ્ર તિલક તે બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્યની પેઠે ધારવાં. 11૪૪11

The Sat-Shudra devotees of Lord Shree Krishna, remaining within their Dharma, shall wear a Tulsi Kanthi and Tilak marks similar to those of the Brahmans, Kshatriyas and the Vaishyas. (44)

અને તે સચ્છુદ્ર થકી બીજા જે જાતીએ કરીને ઉતરતા એવા ભક્તજન તેમણે તો ચંદનાદિક કાષ્ટની જે બેવડી માળા તે ભગવાનની પ્રસાદી કરાવીને કંઠને વિષે ધારવી, અને લલાટને વિષે કેવળ ચાંદલો કરવો પણ તિલક ન કરવું. !!૪૫!!

My disciples, who are lower than the Sat-Shudras, shall wear a sanctified double Kanthi of wooden beads like sandal, etc., and shall wear only a round Kumkum mark on the forehead, but not a Tilak. (45)

અને જે બ્રાહ્મણાદિકને ત્રિપુંડ્ર જે આડું તિલક કરવું તથા રૂદ્રાક્ષની માળા ધારવી એ બે વાનાં પોતાની કુળ પરંપરાએ કરીને ચાલ્યાં આવ્યાં હોય અને તે બ્રાહ્મણાદિક અમારા આશ્રિત થયા હોય, તો પણ તેમણે ત્રિપુંડ્ર અને રૂદ્રાક્ષનો ક્યારેય ત્યાગ ન કરવો. II૪ દII

Brahmans and others who have for generations marked their foreheads with Tripundra (a three-fold horizontal mark) and worn a necklace of Rudraksha beads on account of family traditions and customs, shall never give them up, even after becoming My disciple. (46)

અને નારાયણ અને શિવજી એ બેયનું એકાત્મપણું જ જાણવું, કેમ જે વેદને વિષે એ બેયનું બ્રહ્મરૂપે કરીને પ્રતિપાદન કર્યું છે. 11૪૭11

Lord Narayan and Lord Shiva shall be looked upon as the same and one identity, as the Veda proclaim both of them as Brahm-swarup. (47)

અને અમારા આશ્રિત જે મનુષ્ય તેમણે શાસ્ત્રે કહ્યો જે આપદ્ધર્મ તે અલ્પ આપત્કાળને વિષે મુખ્યપણે કરીને ક્યારેય ગ્રહણ ન કરવો. II૪૮II

My disciples shall never practice the relaxations of Dharma, permitted by scriptures for extreme calamities, as the principal rules in the event of minor adverse conditions. (48)

અને અમારા સત્સંગી તેમણે નિત્ય સૂર્ય ઉગ્યાથી પ્રથમ જ જાગવું, અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનું સ્મરણ કરીને પછી શૌચવિધિ કરવા જવું. II૪૯II

All My disciples shall get up daily before sunrise, meditate upon Lord Shree Krishna and then go to answer the call of nature. (49)

અને પછી એક સ્થાનકને વિષે બેસીને દાતણ કરવું અને પછી પવિત્ર જળે કરીને સ્નાન કરીને પછી ધોયેલું વસ્ત્ર એક પહેરવું અને એક ઓઢવું. IIપOII

Thereafter, sitting in one place, they shall brush their teeth, bathe with clean water and then wear one washed cloth around the waist and one around the upper part of the body. (50)

અને તે વાર પછી પવિત્ર પૃથ્વીને વિષે પાથર્યું અને શુદ્ધ ને કોઇ બીજા આસનને અડ્યું ન હોય અને જે ઉપર સારી પેઠે બેસાય એવું જે આસન તેને વિષે પૂર્વમુખે અથવા ઉત્તરમુખે બેસીને આચમન કરવું. IIપ૧II

Then they shall sit in a clean place, on a clean and suitable cloth, untouched by others, and facing north or east shall perform Achaman (sipping of water thrice). (51)

અને પછી સત્સંગી પુરુષમાત્રને ચાંદલે સહિત ઊર્ધ્વપુંડ્ર તિલક કરવું, અને સુવાસિની જે સ્ત્રીઓ તેમણે તો પોતાના ભાલને વિષે કુંકુમનો ચાંદલો કરવો. IIપ રII

Then all male followers shall wear an Urdhvapundra Tilak having a Chandlo at the centre of it. All married women shall make only a Chandlo of Kum-Kum on their foreheads. (52)

50

અને તે વિધવા સ્ત્રીઓ માત્રને પોતાના ભાલને વિષે તિલક ન કરવું, ને ચાંદલો પણ ન કરવો, અને તે પછી તે સર્વે જે અમારા સત્સંગી તેમણે મને કરીને કલ્પ્યા જે ચંદનપુષ્પાદિક ઉપચાર તેમણે કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની માનસી પૂજા કરવી. ॥પ૩॥

Widows shall not mark their foreheads with either a Tilak or a Chandlo. All My disciples shall then meditate upon Lord Shree Krishna and mentally offer sandalwood, flowers, etc. (53)

અને તે પછી શ્રીરાધાકૃષ્ણની જે ચિત્ર પ્રતિમા તેનું આદર થકી દર્શન કરીને નમસ્કાર કરીને પછી પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે શ્રીકૃષ્ણનો અષ્ટાક્ષર મંત્ર તેનો જપ કરીને તે પછી પોતાનું વ્યવહારિક કામ કાજ કરવું. !!પ૪!!

Then they shall, with due respect, bow down before the images of Lord Shree Radha Krishna and chant the eight syllable holy Mantra of Lord Shree Krishna according to their capacity and then attend to their daily routines. (54)

52

અને જે અમારા સત્સંગીમાં અંબરીષ રાજાની પેઠે આત્મનિવેદી એવા ઉત્તમ ભક્ત હોય તેમણે પણ પ્રથમ કહ્યું તેવી રીતે અનુક્રમે કરીને માનસી પૂજા પર્યંત સર્વ ક્રિયા કરવી. II પપાI

Even those of My devotees who are Atmanivedi (who have entirely dedicated their lives to the service of God) like King Ambarisha, shall also perform the sequence of rituals as described above, up to the meditation upon Lord Shree Krishna. (55)

અને તે જે આત્મનિવેદી ભક્ત તેમણે પાષાણની અથવા ધાતુની જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની પ્રતિમા અથવા શાલગ્રામ તેની જે પૂજા તે દેશકાળને અનુસરીને પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે પ્રાપ્ત થયાં જે ચંદન, પુષ્પ, ફળાદિક વસ્તુ તેણે કરીને કરવી, અને પછી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનો જે અષ્ટાક્ષર મંત્ર તેનો જપ કરવો. IIપદા

These Atmanivedi devotees shall worship the idols of Lord Shree Krishna made of stone or metal, or a Shaligram, with offerings of sandalwood, flowers, fruits, etc., which are available at the time, according to their own capacity. They shall then chant the eight-syllable holy Mantra of Lord Shree Krishna. (56)

અને તે પછી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનાં જે સ્તોત્ર અથવા ગ્રંથ તેનો જે પાઠ તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવો, અને જે સંસ્કૃત ન ભણ્યા હોય તેમણે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનું નામ કીર્તન કરવું. IIપછાI

They shall then read hymns or the religious scriptures about Lord Shree Krishna according to their ability. Those who do not know Sanskrit shall sing songs in praise of Lord Shree Krishna and chant His name. (57)

અને પછી શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને નૈવેદ્ય કરીને પછી તે પ્રસાદી એવું જે અન્ન તે જમવું, અને તે જે આત્મનિવેદી વૈષ્ણવ તેમણે સર્વકાળને વિષે પ્રિતિએ કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની સેવા પરાયણ થવું. IIપટII

Then they shall offer food to Lord Shree Krishna and eat this sanctified food as His Prasad. They shall always remain in the service of Lord Shree Krishna with dedication and supreme love. (58)

અને નિર્ગુણ કહેતાં માયાના જે સત્ત્વાદિક ત્રણ ગુણ તેણે રહિત એવા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તેના સંબંધ થકી તે આત્મનિવેદી ભક્તની જે સર્વે ક્રિયા તે નિર્ગુણ થાય છે, તે હેતુ માટે તે આત્મનિવેદી ભક્ત જે તે નિર્ગુણ કહ્યા છે. ॥૫૯॥

These Atmanivedi devotees are considered as Nirguna, i.e. free from the three qualities of Maya, because all their deeds are Nirguna, purified by their continuous and devout contact to Lord Shree Krishna, who is forever Nirguna. (59)

અને એ જે આત્મનિવેદી ભક્ત તેમણે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કર્યા વિનાનું જળ પણ ક્યારેય ન પીવું, અને પત્ર, કંદ, ફળાદિક જે વસ્તુ તે પણ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કર્યા વિનાનું ન ખાવું. II દ OII

These Atmanivedi devotees shall not even drink water or eat roots, fruits, leaves, etc., without first offering them to Lord Shree Krishna. (60)

અને વળી સર્વે જે અમારા સત્સંગી તેમણે વૃદ્ધપણા થકી અથવા કોઇ મોટા આપત્કાળે કરીને અસમર્થપણું થઇ ગયે સતે પોતે સેવવાનું જે શ્રીકૃષ્ણનું સ્વરૂપ તે બીજા ભક્તને આપીને પોતે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે વર્તવું. II દ ૧ II

My disciples who have become disabled by old age or by some adversity shall give their idols of Lord Shree Krishna, which they have worshipped, to some other disciple. The disabled disciple shall thereafter serve God to the best of their ability. (61)

અને જે શ્રીકૃષ્ણનું સ્વરૂપ પોતાને સેવવાને અર્થે ધર્મવંશના જે આચાર્ય તેમણે જ આપ્યું હોય અથવા તે આચાર્યે જે સ્વરૂપની પ્રતિષ્ઠા કરી હોય તે જ સ્વરૂપને સેવવું અને તે વિના બીજું જે શ્રીકૃષ્ણનું સ્વરૂપ તે તો નમસ્કાર કરવા યોગ્ય છે પણ સેવવા યોગ્ય નથી. 11 દ ૨11

They shall worship only those idols of Lord Shree Krishna which have been given to them by the Acharya (descendents of Dharmadev) or installed by him. Other idols shall be respectfully bowed to, but not worshipped. (62)

અને અમારા જે સર્વે સત્સંગી તેમણે નિત્ય પ્રત્યે સાયંકાળે ભગવાનના મંદિર પ્રત્યે જવું, અને તે મંદિરને વિષે શ્રી રાધિકાજીના પતિ એવા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તેના નામનું ઉચ્ચસ્વરે કરીને કીર્તન કરવું. ॥ દ ૩॥

All My disciples shall go to the temple every evening and there, they shall sing loudly, songs in praise of Lord Shree Krishna, the spouse of Shree Radhikaji. (63)

અને તે શ્રીકૃષ્ણની જે કથાવાર્તા તે પરમ આદરથકી કરવી ને સાંભળવી, અને ઉત્સવને દિવસે વાજિંત્રે સહિત શ્રીકૃષ્ણનાં કીર્તન કરવાં. ॥ह४॥

They shall read and listen to narrations of the life of Lord Shree Krishna with deep reverence, and on days of festivals shall sing His songs to the accompaniment of musical instruments. (64)

62

અને અમારા આશ્રિત જે સર્વે સત્સંગી તેમણે જે પ્રકારે પૂર્વે કહ્યું એ પ્રકારે કરીને જ નિત્ય પ્રત્યે કરવું અને સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત એવા જે સદ્ગ્રંથ તેમનો અભ્યાસ પણ પોતાની બુદ્ધિને અનુસારે કરવો. II દપા

All My disciples shall always behave as mentioned above and shall study the religious scriptures in Sanskrit and vernacular languages to the best of their ability. (65)

અને જે મનુષ્ય જેવા ગુણે કરીને યુક્ત હોય તે મનુષ્યને તેવા કાર્યને વિષે વિચારીને જ પ્રેરવો પણ જે કાર્યને વિષે જે યોગ્ય ન હોય તે કાર્યને વિષે તેને ક્યારેય ન પ્રેરવો. II ૬ ૬ II

A person should only be assigned work after careful consideration of his suitability according to his abilities and knowledge and should never engage a person unsuited for the job. (66)

અને પોતાના જે સેવક હોય તે સર્વની પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્નવસ્ત્રાદિકે કરીને યથાયોગ્ય સંભાવના નિરંતર રાખવી. 🛚 🗧 🕬

My disciples who have servants shall always take care of them by providing sufficient food, clothes and other necessities according to their means. (67)

અને જે પુરુષ જેવા ગુણવાળો હોય તે પુરુષને તેવા વચને કરીને દેશકાળાનુસારે યથાયોગ્ય બોલાવવો પણ એથી બીજી રીતે ન બોલાવવો. II દ ૮II

A person should be addressed according to his status, taking into consideration the time and place, but not inappropriately. (68)

અને વિનયે કરીને યુક્ત એવા જે અમારા આશ્રિત સત્સંગી તેમણે ગુરુ, રાજા, અતિવૃદ્ધ, ત્યાગી, વિદ્વાન અને તપસ્વી એ છ જણા આવે ત્યારે સન્મુખ ઊઠવું તથા આસન આપવું તથા મધુરે વચને બોલાવવું ઇત્યાદિક ક્રિયાએ કરીને એમનું સન્માન કરવું. IIદલા

My courteous disciples shall, on the arrival of their Guru, a king, an aged person, a renounced person, a scholar and an ascetic, accord a warm welcome by rising up from their seat, bowing down, offering a seat and saying pleasant words. (69)

અને ગુરુ, દેવ ને રાજા એમની સમીપે તથા સભાને વિષે પગ ઉપર પગ ચડાવીને ન બેસવું તથા વસ્ત્રે કરીને ઢીંચણને બાંધીને ન બેસવું. II૭૦II

One shall not sit with one leg over the other or knees bound with a cloth strap, in the presence of a Guru, a deity, a king or in a congregation. (70)

અને અમારા આશ્રિત જે સર્વે સત્સંગી તેમણે પોતાના આચાર્ય સંગાથે ક્યારેય પણ વિવાદ ન કરવો, અને પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્ન, ધન, વસ્ત્રાદિકે કરીને તે પોતાના આચાર્યને પૂજવા. II૭૧II

My disciples shall never enter into arguments with their Acharya, but shall honour and serve him by offering food, money, clothing, etc., according to their ability. (71)

અમારા જે આશ્રિત જન તેમણે પોતાના આચાર્યને આવતા સાંભળીને આદર થકી તત્કાળ સન્મુખ જવું, અને તે આચાર્ય પોતાના ગામથી પાછા પધારે ત્યારે ગામની ભાગોળ સુધી વળાવવા જવું. II૭૨II

My disciples, on hearing of the arrival of their Acharya, shall immediately proceed to welcome him with honour and respect, and on his departure shall accompany him to the outskirts of the village or town to bid him farewell. (72)

અને ઘણુંક છે ફળ જેને વિષે એવું પણ જે કર્મ તે જો ધર્મે રહિત હોય તો તેનું આચરણ ન જ કરવું કેમજે ધર્મ છે તે જ સર્વ પુરુષાર્થનો આપનારો છે, માટે કોઇક ફળના લોભે કરીને ધર્મનો ત્યાગ ન કરવો. 11૭૩11

One shall never perform any activity which is contrary to the scriptural or religious tenets, however fruitful it may be, as Dharma alone yields all desired results. Therefore one shall not give up Dharma in the hope of some benefits. (73)

અને પૂર્વે થયા જે મોટા પુરુષ તેમણે પણ જો ક્યારેક અધર્માચરણ કર્યું હોય તો તેનું ગ્રહણ ન કરવું, અને તેમણે જે ધર્માચરણ કર્યું હોય તો તેનું ગ્રહણ કરવું. 119૪11

One shall never adopt any of the unethical deeds of the great people of the past but shall follow their ethical deeds only. (74)

અને કોઇની પણ જે ગુહ્યવાર્તા તે તો કોઇ ઠેકાણે પણ પ્રકાશ કરવી જ નહિ, અને જે જીવનું જેવી રીતે સન્માન કરવું ઘટતું હોય તેનું તેવી જ રીતે સન્માન કરવું, પણ સમદ્રષ્ટિએ કરીને એ મર્યાદાનું ઉલ્લંઘન કરવું નહિ. ા૭પા

One shall never disclose the secrets of others to anyone. They shall give due respect to deserving persons, but under no circumstances shall the bounds of courtesy be violated by observing a false decorum of equality. (75)

અને અમારા જે સર્વે સત્સંગી તેમણે ચાતુર્માસને વિષે વિશેષ નિયમ ધારવો, અને જે મનુષ્ય અસમર્થ હોય તેમણે તો એક શ્રાવણ માસને વિષે વિશેષ નિયમ ધારવો. II૭૬II

All My disciples shall perform additional religious duties during Chaturmas (the four months of monsoon). Those who are incapable shall perform them during the month of Shravana. (76)

અને તે વિશેષ નિયમ કિયા, તો ભગવાનની કથાનું શ્રવણ કરવું, તથા કથા વાંચવી, તથા ભગવાનના ગુણનું કિર્તન કરવું તથા પંચામૃત સ્નાને કરીને ભગવાનની મહાપૂજા કરવી, તથા ભગવાનના મંત્રનો જપ કરવો, તથા સ્તોત્રનો પાઠ કરવો, તથા ભગવાનને પ્રદક્ષિણાઓ કરવી. 11૭૭11

The following are the best methods of observance of the additional religious activities:- 1. Listening to divine talks of God, 2. Reading religious scriptures, 3. Singing kirtans in praise of God's divine qualities. 4. Performing Mahapuja of the Lord by bathing Him with Panchamrit, 5. Chanting God's name, 6. Reciting God's hymns, 7. Performing Pradikshna, (77)

તથા ભગવાનને સાષ્ટાંગ નમસ્કાર કરવા, એ જે આઠ પ્રકારના નિયમ તે અમે ઉત્તમ માન્યા છે તે માટે એ નિયમમાંથી કોઇ એક નિયમ જે તે ચોમાસાને વિષે વિશેષપણે ભક્તિએ કરીને ધારવો. II૭૮II

8. Prostrating before God's image. I consider these eight practices to be of high value. All My disciples shall practice any one of them devoutly as additional religious austerity during the period of Chaturmas. (78)

અને સર્વે જે એકાદશીઓ તેમનું વ્રત જે તે આદર થકી કરવું, તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના જે જન્માષ્ટમી આદિક જન્મ દિવસ તેમનું વ્રત જે તે આદર થકી કરવું, તથા શિવરાત્રિનું વ્રત જે તે આદર થકી કરવું અને તે વ્રતના દિવસને વિષે મોટા ઉત્સવ કરવા. II ૭૯II

They shall observe fast with reverence on all the Ekadashi days, birth anniversary of Lord Shree Krishna such as Janmashtami and Shivratri. Such days of fast should be celebrated with great festivity. (79)

અને જે દિવસે વ્રતનો ઉપવાસ કર્યો હોય તે દિવસે અતિશય યત્ને કરીને દિવસની નિદ્રાનો ત્યાગ કરવો, કેમ જે જેમ મૈથુને કરીને મનુષ્યના ઉપવાસનો નાશ થાય છે, તેમજ દિવસની નિદ્રાએ કરીને મનુષ્યના ઉપવાસનો નાશ થઇ જાય છે. IICOII

On days of fasting, one shall make every effort to avoid sleeping during the day, as by doing so nullifies the fast, just as sexual indulgence does. (80)

The days of Vrata (self-discipline) and festivals shall be as prescribed by Shree Vithalnathji, the son of Shree Vallabhacharya, a king among the Vaishnavas. (81) My disciples shall observe these Vratas and festivals and shall adopt the mode of worship of Lord Shree Krishna as expounded by Shree Vithalnathji. (82)

અને સર્વે જે અમારા આશ્રિત તેમણે દ્વારિકા આદિક જે તીર્થ તેમની યાત્રા જે તે પોતાના સામ થ્ર્ય પ્રમા શે યથાવિધિએ કરીને કરવી, અને વળી પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે દીનજનને વિષે દયાવાન થવું. II ૮ ૩ II

All My disciples s h a 11 m a k e a pilgrimage with due rites to the holy places like Dwarika according to one's ability, and s h a 11 a 1 w a y s b e benevolent towards the poor. (83)

My disciples shall reverently worship the five deities namely Vishnu, Shiva, Ganapati, Parvati and Surya. (84)

અને જો ક્યારેક ભૂત પ્રેતાદિકનો ઉપદ્રવ થાય ત્યારે તો નારાયણકવચનો જપ કરવો અથવા હનુમાનના મંત્રનો જપ કરવો, પણ એ વિના બીજા કોઇ શુદ્રદેવના સ્તોત્ર અને મંત્રનો જપ ન કરવો. II૮પII

In the event of afflictions caused by any evil spirits or ghosts, they shall chant the Stotram of 'Narayan Kavacham' or 'Hanuman Stotram', but shall never chant the Mantras of any other inferior demi-gods. (85)

અને સૂર્યનું ને ચંદ્રમાનું ગ્રહણ થયે સતે અમારા જે સર્વે સત્સંગી તેમણે બીજી સર્વે ક્રિયાનો તત્કાળ ત્યાગ કરીને પવિત્ર થઇને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના મંત્રનો જપ કરવો. II૮૬II

During a solar or lunar eclipse, all My disciples shall immediately suspend all work and then, after purifying themselves, shall chant the Mantra of Lord Shree Krishna. (86)

અને તે ગ્રહણ મુકાઇ રહ્યા પછી વસ્ત્ર સહિત સ્નાન કરીને જે અમારા ગૃહસ્થ સત્સંગી હોય તેમણે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે દાન કરવું, અને જે ત્યાગી હોય તેમણે ભગવાનની પૂજા કરવી. II૮૭II

When the eclipse is over, they shall bathe with their clothes on. Householders shall give donations according to their means, and ascetics shall perform worship of God. (87)

અને અમારા સત્સંગી એવા જે ચારે વર્ણના મનુષ્ય તેમણે જન્મનું સૂતક તથા મરણનું સૂતક તે પોતપોતાના સંબંધને અનુસારે કરીને યથાશાસ્ત્ર પાળવું. II૮૮II

My disciples of the four castes shall observe Sutak (a period following a birth or death in the family) immediately after a birth or death of a relative, according to the closeness of the relationship, as prescribed by the scriptures. (88)

Brahmans shall cultivate virtues such as tranquillity, self-restraint, forgiveness, contentment, etc., and My Kshatriya devotees (warrior caste) shall adorn bravery, patience and similar virtues. (89)

અને વૈશ્ય વર્ષ હોય તેમણે કૃષિકર્મ તથા વણજ વ્યાપાર તથા વ્યાજવટો એ આદિક જે વૃત્તિઓ તેમણે કરીને વર્તવું, અને જે શુદ્ર વર્ષ હોય તેમણે બ્રાહ્મણાદિક ત્રણ વર્ષની સેવા કરવી એ આદિક જે વૃત્તિઓ તેમણે કરીને વર્તવું. II૯૦II

Those of Vaishya caste shall practice farming, trading, banking, etc., and the Shudra caste shall serve the above mentioned three castes. (90)

અને જે દ્વિજ હોય તેમણે ગર્ભાધાનાદિક સંસ્કાર તથા આહ્નિક તથા શ્રાદ્ધ એ ત્રણ જે તે પોતાના ગૃહ્યસૂત્રને અનુસારે કરીને જેવો જેનો અવસર હોય અને જેવી જેની ધનસંપત્તિ હોય તે પ્રમાણે કરવાં. II૯૧II

The Dwijas (twice born, namely Brahmans, Kshatriyas and Vaishyas) shall perform the sixteen Sanskars, the daily rituals of worship, and Shraddha (ceremonies for the dead) at the appropriate time as prescribed in Grihya Sutras, according to their means. (91)

અને ક્યારેક જાણે અથવા અજાણે જો નાનુંમોટું પાપ થઇ જાય તો પોતાની શક્તિ પ્રમાણે તે પાપનું પ્રાયશ્ચિત કરવું. ા૯૨ા

If My disciples have committed any sin, serious or negligible, knowingly or unknowingly, they shall perform atonement for their sins, according to their capacities. (92)

The four Vedas, the Vyas Sutras, Shrimad Bhagwat Purana and Vishnusahasranama of Mahabharat. (93) Shree Bhagwad Gita, the code of ethics narrated by Vidurji and Vasudeva Mahatmya from the Vishnu Khanda of Skanda Purana. (94) And among the Dharmashastras, the Smruti by Yagnavalkya Rishi. These eight Shastras are dear to Me. (95)

All My disciples desirous of salvation shall listen to these eight scriptures, and the Dwijas or twice born devotees shall study, teach and preach them to others. (96)

અને તે આઠ સચ્છાસ્ત્રમાંથી આચાર, વ્યવહાર અને પ્રાયશ્ચિત એ ત્રણનો જે નિર્ણય કરવો તેને વિષે તો મિતાક્ષરા ટીકાએ યુક્ત એવી જે યાજ્ઞવલ્ક્ય ઋષિની સ્મૃતિ તેનું ગ્રહણ કરવું. II૯૭II અને વળી એ આઠ સચ્છાસ્ત્રને વિષે જે શ્રીમદ્ ભાગવત પુરાણ તેના દશમ ને પંચમ નામે જે બે સ્કંધ તે જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના માહાત્મ્ય જાણવાને અર્થે સર્વથી અધિકપણે જાણવા. II૯૮II અને દશમસ્કંધ તથા પંચમસ્કંધ તથા યાજ્ઞવલ્ક્યની સ્મૃતિ એ જે ત્રણ તે અનુક્રમે કરીને અમારું ભક્તિશાસ્ત્ર, યોગશાસ્ત્ર અને ધર્મશાસ્ત્ર છે, કહેતાં દશમસ્કંધ તે ભક્તિશાસ્ત્ર છે અને પંચમસ્કંધ તે યોગશાસ્ત્ર છે અને યાજ્ઞવલ્ક્યની સ્મૃતિ તે ધર્મશાસ્ત્ર છે એમ જાણવું. II૯૯II

Amongst the eight scriptures mentioned, My disciples shall consider the Yagnavalkya Rishi's Smruti with its Mitakshara commentary as the guiding authority to take decisions on matters of daily routines of rites and rituals, secular business affairs and code of expiation. (97) The fifth and tenth Skandas of Shrimad Bhagwat Purana shall be regarded as the best amongst these eight scriptures for clear understanding of the greatness and glory of Lord Shree Krishna. (98) The tenth Skanda shall be esteemed as My Bhakti Shastra, the fifth Skanda as Yoga Shastra and Yagnavalkya Smruti as Dharma Shastra. (99)

અને શ્રી રામાનુજાચાર્યે કર્યું એવું જે વ્યાસસૂત્રનું શ્રીભાષ્ય તથા શ્રીભગવદ્ગીતાનું ભાષ્ય, એ જે બે તે અમારું અધ્યાત્મશાસ્ત્ર છે એમ જાણવું. II૧૦૦II અને એ સર્વે સચ્છાસ્ત્રને વિષે જે વચન તે જે તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનું સ્વરૂપ તથા ધર્મ તથા ભક્તિ તથા વૈરાગ્ય એ ચારના અતિ ઉત્કર્ષપણાને કહેતાં હોય. II૧૦૧II તે વચન જે તે બીજાં વચન કરતાં પ્રધાનપણે માનવાં અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તિ તે જે તે ધર્મે સહિત જ કરવી એવી રીતે તે સર્વે સચ્છાસ્ત્રનું રહસ્ય છે. II૧૦૨II

It should be acknowledged that My accepted spiritual philosophy is in accordance to the commentaries on Vyasa Sutra (Shree Bhashya) and Bhagavad Gita both by Shree Ramanujacharya. (100) There are portions of text in these scriptures which describe the greatness of Lord Shree Krishna, Dharma, Bhakti and Vairagya. (101) Those portions should be considered as taking precedence over all other portions. The essence of all these scriptures is that devotion of Lord Shree Krishna should be practiced whilst observing one's Dharma. (102)

અને શ્રુતિ સ્મૃતિ તેમણે પ્રતિપાદન કર્યો એવો જે સદાચાર તે ધર્મ જાણવો, અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને વિષે માહાત્મ્યજ્ઞાને સહિત જે ઘણો સ્નેહ તે ભક્તિ જાણવી. ॥૧૦૩॥

Dharma is the right conduct as authenticated by Shruti and Smruti. Bhakti is profound love for Lord Shree Krishna coupled with the knowledge of His greatness. (103)

અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન વિના અન્ય પદાર્થમાં પ્રીતિ નહિ તે વૈરાગ્ય જાણવો, અને જીવ, માયા અને ઇશ્વર તેમના સ્વરૂપને જે રૂડી રીતે જાણવું તેને જ્ઞાન કહીએ. II૧૦૪II

Vairagya is non-attachment to all objects except Lord Shree Krishna. Gnan is comprehensive understanding of Jiva (soul), Maya (matter) and Ishwara (God). (104)

અને જીવ છે તે હૃદયને વિષે રહ્યો છે, ને અણુ સરખો સૂક્ષ્મછે, ને ચૈતન્યરૂપ છે, ને જાણનારો છે, અને પોતાની જ્ઞાનશક્તિએ કરીને નખથી શિખા પર્યંત સમગ્ર પોતાના દેહ પ્રત્યે વ્યાપીને રહ્યો છે, અને અછેઘ, અભેઘ, અજર, અમર ઇત્યાદિક છે લક્ષણ જેનાં એવો જીવ છે, એમ જાણવું. II૧૦પાI

The Jiva should be known as that which dwells in the heart and is as minute as an atom. It is conscious and knowledgeable. It pervades the whole body by the force of its knowledge. It is impenetrable, indivisible, indestructible and eternal. (105)

અને જે માયા છે તે ત્રિગુણાત્મિકા છે, ને અંધકારરૂપ છે, ને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની શક્તિ છે, અને આ જીવને દેહ તથા દેહનાં જે સંબંધી તેમને વિષે અહંમમત્વની કરાવનારી છે, એમ માયાને જાણવી. ॥૧૦૬॥

Maya is Trigunatmika (combination of three qualities of matter i.e. Satwa, Rajas and Tamas). It is full of darkness and is the power of Lord Shree Krishna. It is responsible for creating attachment towards the body and bodily relations. (106)

97

અને જે ઇશ્વર છે તે જે તે જેમ હૃદયને વિષે જીવ રહ્યો છે, એમ તે જીવને વિષે અંતર્યામીપણે કરીને રહ્યા છે ને સ્વતંત્ર છે ને સર્વ જીવને કર્મફળના આપનારા છે એમઇશ્વરને જાણવા. II૧૦૭II

Ishwar (God) dwells in the Jiva by virtue of His omniscience, just as Jiva dwells in the heart. He is independent and gives rewards to all according to their Karma. (107)

અને તે ઇશ્વર તે કયા તો પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ એવા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તે ઇશ્વર છે, અને તે શ્રીકૃષ્ણ જે તે આપણા ઇષ્ટદેવ છે, ને ઉપાસના કરવા યોગ્ય છે અને સર્વે અવતારના કારણ છે. ||૧૦૮||

And that Ishwar is Lord Shree Krishna, who is Parabrahma Purushottam and our most cherished deity. He is worthy of worship by us all. He is the source of all incarnations. (108)

અને સમર્થ એવા જે શ્રીકૃષ્ણ તે જે તે રાધિકાજીએ યુક્ત હોય ત્યારે રાધાકૃષ્ણ એવે નામે જાણવા, અને રૂક્મિણી રૂપ જે લક્ષ્મી તેમણે યુક્ત હોય ત્યારે લક્ષ્મીનારાયણ એવે નામે જાણવા. !!૧૦૯!!

When Lord Shree Krishna is accompanied by Radha, He shall be known as Radha Krishna. When He is accompanied by Laxmi in the form of Rukmani He shall be known as Lakshmi Narayan. (109)

100

અને એ શ્રીકૃષ્ણ જે તે અર્જુને યુક્ત હોય, ત્યારે નરનારાયણ એવે નામે જાણવા અને વળી તે શ્રીકૃષ્ણ જે તે બલભદ્રાદિકને યોગે કરીને તે તે નામે કહેવાય છે એમ જાણવું. 11૧૧૦11

When Lord Shree Krishna is accompanied by Arjuna, He shall be known as NarNarayan, and in the same manner when Balbhadra or other deities are by His side, He shall be known by such other appropriate names. (110)

અને એ જે રાધાદિક ભક્ત તે જે તે ક્યારેક તો તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને પડખે હોય છે, અને ક્યારેક તો અતિ સ્નેહે કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના અંગને વિષે રહે છે, ત્યારે તો તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન એકલા જ હોય એમ જાણવા. !!૧૧૧!!

At times, devotees such as Radhikaji and others are alongside Lord Shree Krishna but at other times, due to extreme love, they dwell within Lord Shree Krishna, at which times He shall be considered as by Himself. (111)

એ હેતુ માટે એ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનાં જે સ્વરૂપ તેમને વિષે સર્વ પ્રકારે કરીને ભેદ ન જાણવો, અને ચતુર્ભુજપણું, અષ્ટભુજપણું, સહસભુજપણું ઇત્યાદિક જે ભેદ જણાય છે તે તો દિભુજ એવા જે તે શ્રીકૃષ્ણ તેમની ઇચ્છાએ કરીને છે એમ જાણવું. II૧૧૨II

Therefore one shall not discriminate between the various forms of Lord Shree Krishna in any kind of way. One should realise that the various four armed, eight armed or thousand armed manifestations are due to the will of the two armed Lord Shree Krishna. (112)

અને એવા જે તે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન, તેની જે ભક્તિ તે જે તે પૃથ્વીને વિષે સર્વ મનુષ્ય તેમણે કરવી, અને તે ભક્તિ થકી બીજું કલ્યાણકારી સાધન કાંઇ નથી એમ જાણવું. ાા૧૧૩ાા

All persons on this earth shall worship Lord Shree Krishna with devotion, knowing that there is no other way to ultimate salvation than devotion to Lord Shree Krishna. (113)

અને વિદ્યાદિક ગુણવાળા જે પુરુષ તેમના ગુણવાનપણાનું એ જ પરમ ફળ જાણવું, કયું તો જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને વિષે ભક્તિ કરવી ને સત્સંગ કરવો, અને એમ ભક્તિ ને સત્સંગ એ બે વિના તો વિદ્વાન હોય તો પણ અધોગતિને પામે છે. ાા ૧ ૧ ૪ા

The supreme aim of having good virtues, like the learned, is to pursue devotion to Lord Shree Krishna and to practice Satsang, because without devotion and Satsang, even a learned person is bound to degenerate. (114)

105

અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના જે અવતાર તે જે તે ધ્યાન કરવા યોગ્ય છે તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની જે પ્રતિમા તે પણ ધ્યાન કરવા યોગ્ય છે, માટે એમનું ધ્યાન કરવું, અને મનુષ્ય તથા દેવાદિક જે જીવ તે તો શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના ભક્ત હોય અને બ્રહ્મવેત્તા હોય તો પણ ધ્યાન કરવા યોગ્ય નથી, માટે એમનું ધ્યાન ન કરવું. II ૧ ૧ પા

Lord Shree Krishna, His incarnations and His images are alone worthy of meditation, therefore they alone shall be meditated upon, but one shall never meditate upon a Jeeva such as a person or a demigod, even though he may be a profound devotee of Lord Shree Krishna and a Brahmaveta (self-realised soul). (115)

અને સ્થૂલ, સૂક્ષ્મ ને કારણ એ જે ત્રણ દેહ તે થકી વિલક્ષણ એવો જે પોતાનો જીવાત્મા તેને બ્રહ્મરૂપની ભાવના કરીને પછી તે બ્રહ્મરૂપે કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની ભક્તિ જે તે સર્વ કાળને વિષે કરવી. II૧૧૬II

One shall consider one's soul as distinct from the three forms of body - Sthool (gross), Sukshma (subtle) and Karana (casual), and considering one's soul as Brahmrup (liberated soul), one shall always worship Lord Shree Krishna. (116)

અને શ્રીમત્દ્રાગવતપુરાણનો જે દશમસ્કંધ તે જે તે નિત્ય પ્રત્યે આદર થકી સાંભળવો, અથવા વર્ષો વર્ષ એકવાર સાંભળવો અને પંડિત હોય તેમણે નિત્ય પ્રત્યે વાંચવો અથવા વર્ષો વર્ષ એકવાર વાંચવો. !!૧૧૭!!

My disciples shall listen, with reverence, to the tenth Skanda of Shreemad Bhagwat daily or once a year. Those who are scholars shall read it daily or once a year. (117)

અને એ જે દશમસ્કંધ તેનું પુરશ્વરણ જે તે પુણ્ય સ્થાનકને વિષે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવું કરાવવું, અને વળી વિષ્ણુસહસ્રનામ આદિક જે સચ્છાસ્ર તેનું પુરશ્વરણ પણ પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવું કરાવવું, તે પુરશ્વરણ કેવું છે તો પોતાના મનવાંછિત ફળને આપે એવું છે. 11૧૧૮11

My devotees shall perform the Purascharana of the tenth Skanda, Vishnusahasranam, and such other sacred scriptures, in a holy place according to their capabilities, as such performances help one attain desired fruits. (118)

અને કષ્ટની દેનારી એવી કોઇ દેવસંબંધી આપદા આવી પડે તથા મનુષ્ય સંબંધી આપદા આવી પડે તથા રોગાદિક આપદા આવી પડે તેને વિષે જેમ પોતાની ને બીજાની રક્ષા થાય તેમ વર્તવું પણ બીજી રીતે ન વર્તવું. 11૧૧૯11

In the event of a calamity, which has befallen naturally or through a person or an epidemic, etc., one shall always act in such a way that one can save one's own life and also that of others, but shall never act otherwise. (119)

અને આચાર, વ્યવહાર અને પ્રાયશ્વિત એ જે ત્રણવાનાં તે જે તે દેશ, કાળ, અવસ્થા, દ્રવ્ય, જાતિ અને સામર્થ્ય એટલાને અનુસારે કરીને જાણવાં. II ૧૨૦II

The place, time, age, financial condition, caste and ability shall be taken into consideration when deciding upon matters of daily rites and rituals, social affairs and the code of expiation. (120)

અને અમારો જે મત તે વિશિષ્ટાદ્વૈત છે, એમ જાણવું અને અમને પ્રિય એવું જે ધામ તે ગોલોક છે એમ જાણવું, અને તે ધામને વિષે બ્રહ્મરૂપે કરીને જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની સેવા કરવી તે અમે મુક્તિ માની છે એમ જાણવું. II ૧૨૧ II

My philosophy is Vishishtadvaita. Golok Dhama is My beloved abode. I believe Mukti (salvation) as rendering service to Lord Shree Krishna in Golok Dhama after attaining Brahmrup. (121)

અને આ જે પૂર્વે સર્વ ધર્મ કહ્યા, તે જે તે અમારા આશ્રિત જે ત્યાગી, ગૃહસ્થ, બાઇ, ભાઇ સર્વ સત્સંગી તેમના સામાન્ય ધર્મ કહ્યા છે, કહેતાં સર્વ સત્સંગી માત્રને સરખા પાળવાના છે. અને એ સર્વેના જે વિશેષ ધર્મ છે તેમને પૃથક્ પૃથક્ પણે કરીને કહીએ છીએ. II ૧૨૨ II

The Dharmas described so far are the general Dharmas applicable to all My male and female renunciant and householder devotees, and should be followed equally by all. I shall now describe the additional Dharmas applicable to specific groups. (122)

नामुपल्क

श्रीमद् भाजपत

113

(હવે પ્રથમ ધર્મવંશી જે આચાર્ય અને તેમની પત્નીઓ તેમના જે વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ.) અમારા મોટાભાઇ અને નાનાભાઇ તેમના પુત્ર જે અયોધ્યાપ્રસાદ અને રઘુવીર તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વિનાની જે બીજી સ્ત્રીઓ તેમને મંત્ર ઉપદેશ ક્યારેયન કરવો. II ૧૨ ૩II

(Firstly I shall describe specific Dharmas for the Acharyas and their wives.)

The sons of My elder and younger brothers, namely Ayodhyaprasad and Raghuvir, shall never initiate or preach to females who are not closely related to them. (123)

અને તે સ્ત્રીઓને ક્યારેય પશ અડવું નહિ, અને તે સાથે બોલવું નહિ, અને કોઇ જીવને વિષે ક્રુરપશું ન કરવું, અને કોઇની થાપણ ન રાખવી. ા૧૨૪॥

They shall never touch or talk to females who are not closely related to them. They shall not be cruel to any living being nor accept any deposits from anyone. (124)

અને વ્યવહાર કાર્યને વિષે કેનું પણ જમાનગરૂં ન કરવું, અને કોઇ આપત્કાળ આવી પડે તો ભિક્ષા માગીને પોતાનો નિર્વાહ કરીને તે આપત્કાળને ઉલ્લંઘવો પણ કોઇનું કરજ તો ક્યારેય ન કરવું. II ૧૨૫II

They shall never stand as surety for others in social matters. In the event of hardship, they shall subsist on alms but never incur debts. (125)

અને પોતાના જે શિષ્ય તેમણે ધર્મ નિમિત્તે પોતાને આપ્યું જે અન્ન તે વેચવું નહિ, અને તે અન્ન જીનું થાય તો તે જીનું કોઇકને દઇને નવું લેવું, અને એવી રીતે જે જીનાનું નવું કરવું તે વેચ્યું ન કહેવાય. 11૧૨૬11

They shall not sell food grains offered to them by their disciples. However the old grains may be exchanged for new as such an exchange is not considered a sale. (126)

અને ભાદરવા શુદિ ચતુર્થીને દિવસે ગણપતિની પૂજા કરવી, તથા આસો વદિ ચતુર્દશીને દિવસે હનુમાનજીની પૂજા કરવી. 11૧૨૭11

They shall perform worship of Shree Ganapati on the fourth day of the bright half of the month of Bhadarvo, and that of Shree Hanumanji on the fourteenth day of the dark half of the month of Aso. (127)

અને અમારે આશ્રિત જે સર્વે સત્સંગી તેમના ધર્મની રક્ષા કરવાને અર્થે એ સર્વેના ગુરુપણાને વિષે અમે સ્થાપન કર્યા એવા જે તે અયોધ્યાપ્રસાદ અને રઘુવીર તેમણે મુમુક્ષુ જનને દીક્ષા આપવી. ॥૧૨૮॥

I have enthroned Ayodhyaprasadji and Raghuvirji as spiritual leaders in order to protect the Dharma of all My disciples. They shall initiate those disciples who are desirous of salvation. (128)

અને પોતાના આશ્રિત જે સર્વે સત્સંગી તેમણે અધિકાર પ્રમાણે પોત-પોતાના ધર્મને વિષે રાખવા અને સાધુને આદર થકી માનવા તથા સચ્છાસ્ત્રનો અભ્યાસ આદર થકી કરવો. !!૧૨૯!!

They shall see to it that all disciples act in conformity with their respective Dharmas. They shall honour the saints and shall study the Shastras with reverence. (129)

અને મોટાં જે મંદિર તેમને વિષે અમે સ્થાપન કર્યાં એવાં જે શ્રીલક્ષ્મીનારાયણ આદિક શ્રીકૃષ્ણનાં સ્વરૂપ તેમની જે સેવા તે યથાવિધિએ કરીને કરવી. 119 3011

They shall perform with due rites the worship of Shree Lakshmi Narayan and other images of Lord Shree Krishna installed by Me in the prominent temples. (130)

અને ભગવાનના મંદિર પ્રત્યે આવ્યો જે હરકોઇ અન્નાર્થી મનુષ્ય તેની પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્નના દાને કરીને આદર થકી સંભાવના કરવી. 11૧૩૧1

They shall give food to those people who come to the temple in need of food and treat them with due hospitality according to their means. (131)

અને વિદ્યાર્થી ભણાવ્યાની શાળા કરાવીને પછી તેમાં એક વિદ્વાન બ્રાહ્મણને રાખીને પૃથ્વીને વિષે સદ્વિદ્યાની પ્રવૃત્તિ કરાવવી, કેમજે વિદ્યાદાને કરીને મોટું પુણ્ય થાય છે.॥૧૩૨॥

They shall establish educational institutions and appoint Brahman scholars to impart true knowledge upon the Earth, as propagation of true knowledge is an act of great benediction. (132)

અને હવે એ અયોધ્યાપ્રસાદ અને રઘુવીર એ બેની જે પત્નિઓ તેમણે પોતપોતાના પતિની આજ્ઞાએ કરીને સ્ત્રીઓને જ શ્રીકૃષ્ણના મંત્રનો ઉપદેશ કરવો પણ પુરુષને ન કરવો. 11૧ ૩ ૩1

The wives of the Acharyas, with the permission of their husbands, shall preach the Shree Krishna Mantra to females only, but not to males. (133)

અને વળી તે બે જણની જે પત્નીઓ તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વિનાના જે પુરુષ તેમનો સ્પર્શ ક્યારેય ન કરવો, અને તેમની સાથે બોલવું નહિ, ને એમને પોતાનું મુખ પણ ન દેખાડવું. (એવી રીતે ધર્મવંશી આચાર્ય અને તેમની પત્નીઓ તેમના જે વિશેષ ધર્મ છે તે કહ્યા.) ા૧૩૪ા

Also the wives of the Acharyas shall not touch, talk or even show their faces to males, except those who are closely related to them. (Thus are the additional Dharmas for Acharyas and their wives.) (134)

(હવે ગૃહસ્થાશ્રમીના જે વિશેષ ધર્મ છે તે કહીએ છીએ.) અમારે આશ્રિત જે ગૃહસ્થાશ્રમી પુરુષ તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વિનાની જે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમનો સ્પર્શ ન કરવો. ॥૧ ૩૫॥

(Now I shall describe the specific Dharmas of householders) My disciples who are male householders shall not touch any widow who is not closely related to them. (135)

અને તે ગૃહસ્થાશ્રમી પુરુષ તેમણે યુવાન અવસ્થાએ યુક્ત એવી જે પોતાની મા, બહેન અને દિકરી તે સંગાથે પણ આપત્કાળ વિના એકાંત સ્થળને વિષે ન રહેવું, અને પોતાની સ્ત્રીનું દાન કોઇને ન કરવું. ॥૧૩૬॥

They shall never remain in a secluded place even with their mother, sister or daughter who are of a young age, except in unavoidable circumstances, and shall never give away their wives in alms to anybody. (136)

અને જે સ્ત્રીને કોઇ પ્રકારના વ્યવહારે કરીને રાજાનો પ્રસંગ હોય તેવી સ્ત્રીનો જે પ્રસંગ તે કોઇ પ્રકારે પણ ન જ કરવો. 119 ૩૭11

They shall not associate in any way with a woman who has connections of any kind with a ruler. (137)

128

અને ગૃહસ્થાશ્રમી તેમણે પોતાને ઘેર આવ્યો જે અતિથિ તેને પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે અન્નાદિકે કરીને પૂજવો, અને વળી હોમાદિક જે દેવકર્મ અને શ્રાદ્ધાદિક જે પિતૃકર્મ તે જે તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે યથાવિધિ જેમ ઘટે તેમ કરવું. 11૧૩૮11

They shall welcome guests who come to their house with food, drink, etc., according to their means. They shall perform with due respect, sacrificial rites to deities and Shraddha to ancestors, according to their ability. (138)

અને અમારા આશ્રિત જે ગૃહસ્થ તેમણે માતા-પિતા અને ગુરુ તથા રોગાતુર એવા જે કોઇ મનુષ્ય તેમની જે સેવા તે જીવતપર્યંત પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવી. 11૧ ૩૯11

My householder disciples shall render life long service to their parents, Guru and ailing persons according to their ability. (139)

અને વળી પોતાના વર્ણાશ્રમને ઘટિત એવો જે ઉદ્યમ તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે કરવો, અને કૃષિવૃત્તિવાળા જે ગૃહસ્થ સત્સંગી તેમણે બળદિયાના વૃષણનો ઉચ્છેદ ન કરવો. II ૧૪૦II

They shall take vocations suitable to their Varna (caste) and Ashram (stage of life), according to their abilities. My disciple farmers should never castrate the bulls. (140)

અને તે ગૃહસ્થ સત્સંગી તેમણે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે સમયને અનુસરીને જેટલો પોતાના ઘરમાં વરો હોય તેટલા અન્ન દ્રવ્યનો સંગ્રહ જે તે કરવો, અને જેના ઘરમાં પશુ હોય એવા જે ગૃહસ્થ તેમણે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે ચાર્યપૂળાનો સંગ્રહ કરવો. 11૧૪૧11

They shall store food and accumulate wealth at appropriate times, according to their expenditure and ability. Those who own cattle shall also store sufficient fodder, according to their means. (141)

132

અને ગાય, બળદ, ભેંસ, ઘોડા આદિક જે પશુ તેમની તૃણજળાદિકે કરીને પોતાવતે જો સંભાવના થાય તો તે પશુને રાખવાં અને જો સંભાવના નથાયતો ન રાખવાં. II ૧૪૨II

They shall keep cows, bulls, buffalo, horses and other livestock only if they are capable of taking care of them with fodder, water, etc., otherwise they shall not keep them. (142)

અને સાક્ષીએ સહિત લખત કર્યા વિના તો પોતાના પુત્ર અને મિત્રાદિક સાથે પણ પૃથ્વી ને ધનના લેણદેણે કરીને વ્યવહાર જે તે ક્યારેય ન કરવો. 11૧૪૩11

They shall not undertake any sort of dealings pertaining to land or money, even with their sons or friends without a written document duly witnessed. (143)

અને પોતાનું અથવા બીજાનું જે વિવાહ સંબંધી કાર્ય તેને વિષે આપવા યોગ્ય જે ધન તેનું સાક્ષીએ સહિત લખત કર્યા વિના કેવળ બોલી જ ન કરવી. 11૧૪૪11

One shall not merely rely on oral agreements with regards to amounts payable by either party in matrimonial affairs, but such agreements shall be in writing and duly witnessed. (144)

અને પોતાની ઉપજનું જે દ્રવ્ય તેને અનુસારે નિરંતર ખર્ચ કરવો, પણ તે ઉપરાંત ન કરવો, અને જે ઉપજ કરતાં વધારે ખર્ચ કરે છે, તેને મોટું દુઃખ થાય છે, એમ સર્વે ગૃહસ્થોએ મનમાં જાણવું. 11 ૧૪૫11

They shall spend money according to their income. All shall clearly understand that those who spend more than their income put themselves into severe difficulty. (145)

અને પોતાના વ્યવહારને વિષે જેટલા ધનની ઉપજ હોય તથા જેટલો ખર્ચ હોય તે બેયને સંભારીને નિત્ય પ્રત્યે રૂડા અક્ષરે કરીને પોતે તેનું નામું લખવું. II ૧૪૬II

They shall keep daily records of their income and expenditure relating to social affairs in their own legible handwriting. (146)

અને તે ગૃહસ્થાશ્રમી સત્સંગી તેમણે પોતાની જે વૃત્તિ અને ઉદ્યમ તે થકી પામ્યું જે ધનધાન્યાદિક તે થકી દશમો ભાગ કાઢીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કરવો, અને જે વ્યવહારે દુર્બળ હોય તેમણે વીશમો ભાગ અર્પણ કરવો. II ૧૪૭II

They shall offer one tenth of their earnings in money or food grains to Lord Shree Krishna. Those with insufficient income shall offer one twentieth. (147)

અને એકાદશી આદિક જે વ્રત તેમનું જે ઉદ્યાપન તે જે તે પોતાના સામર્થ્ય પ્રમાણે યથાશાસ્ત્ર કરવું, તે ઉદ્યાપન કેવું છે તો મનવાંછિતફળનું આપનારું છે. II ૧૪૮ II

The concluding ceremonies of Vratas such as Ekadashi and others, shall be performed as prescribed in religious scriptures and according to their means. The concluding ceremonies, so performed, fulfils one's aspirations. (148)

અને શ્રાવણ માસને વિષે શ્રી મહાદેવજીનું પૂજન જે તે બિલ્વપત્રાદિકે કરીને પ્રીતિપૂર્વક સર્વ પ્રકારે પોતે કરવું અથવા બીજા પાસે કરાવવું. ॥૧૪૯॥

In the month of Shravana, they shall worship Lord Mahadevji with reverence using Bilva-Patras and the like, or ask others to do so on one's behalf. (149)

અને પોતાના જે આચાર્ય તે થકી તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનનાં જે મંદિર તે થકી કરજ ન કાઢવું, અને વળી તે પોતાના આચાર્ય થકી અને શ્રીકૃષ્ણના મંદિર થકી પોતાના વ્યવહારને અર્થે પાત્ર, ઘરેણાં અને વસ્ત્રાદિક જે વસ્તુ તે માગી લાવવાં નહિ. !!૧૫૦ !!

They shall never borrow money from their Acharyas or from the temples of Lord Shree Krishna, nor shall they borrow utensils, ornaments, clothes and other articles from them for one's own social use. (150)

અને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તથા પોતાના ગુરુ તથા સાધુ એમનાં દર્શન કરવાને અર્થે ગયે સતે માર્ગને વિષે પારકું અન્ન ખાવું નહિ, તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તથા પોતાના ગુરુ તથા સાધુ તેમનાં જે સ્થાનક તેમને વિષે પણ પારકું અન્ન ખાવું નહિ, કેમ જે તે પારકું અન્ન તો પોતાના પુણ્યને હરીલે એવું છે, માટે પોતાની ગાંઠનું ખર્ચ ખાવું. 11૧૫૧11

When going for darshan of Lord Shree Krishna, Gurus or saints, they shall never eat anything belonging to others, either at those places or en-route, because such food given by others takes away one's Punya (fruits of our good deeds). Therefore one shall eat food bought with one's own money. (151)

અને પોતાના કામકાજ કરવા તેડ્યા જે મજુર તેમને જેટલું ધન અથવા ધાન્ય દીધાનું કહ્યું હોય તે પ્રમાણે જ આપવું પણ તેમાંથી ઓછું ન આપવું અને પોતા પાસે કોઇ કરજ માગતો હોય ને તે કરજ દઇ ચુક્યા હોઇએ તે વાતને છાની ન રાખવી, તથા પોતાનો વંશ તથા કન્યાદાન એ પણ છાનું ન રાખવું, અને દુષ્ટ એવા જે જન તેમની સાથે વ્યવહાર ન કરવો. 11 ૧ ૫ ૨11

They shall pay the agreed remuneration, in cash or food grains, to persons employed by them and under no circumstance pay less than the agreed amount. They shall never conceal an act of repayment of debt, family lineage and Kanyadan (marriage proposals). They shall have no dealings with wicked persons. (152)

અને જે ઠેકાણે પોતે રહેતા હોઇએ તે ઠેકાણે કોઇક કઠણ ભૂંડો કાળ અથવા શત્રુ અથવા રાજા તેના ઉપદ્રવે કરીને સર્વ પ્રકારે પોતાની લાજ જતી હોય કે ધનનો નાશ થતો હોય, કે પોતાના પ્રાણનો નાશ થતો હોય. ા૧૫૩ા અને તે જો પોતાના મૂળ ગરાસનું તથા વતનનું ગામ હોય, તો પણ તેનો વિવેકી એવા જે અમારા સત્સંગી ગૃહસ્થ તેમણે તત્કાળ ત્યાગ કરી દેવો અને જ્યાં ઉપદ્રવ ન હોય, તેવો જે બીજો દેશ તે પ્રત્યે જઇને સુખેથી રહેવું. ા૧૫૪ા

In the event of a natural disaster or harassment by a ruler or wicked persons, where one cannot uphold one's honour or protect one's life and possessions. (153) And even if the place is their native land or inherited estate, My wise householder devotees should renounce such place immediately and reside elsewhere where they can live happily without harassment. (154)

144

અને ધનાઢચ એવા જે ગૃહસ્થ સત્સંગી તેમણે હિંસાએ રહિત એવા જે વિષ્ણુ સંબંધી યજ્ઞ તે કરવા તથા તીર્થને વિષે તથા દ્વાદશી આદિ પર્વને વિષે બ્રાહ્મણ તથા સાધુ તેમને જમાડવા. ॥૧૫૫॥

My wealthy householder devotees shall perform non-violent Yagnas (sacrifices) for propitiating Vishnu. They shall feed Brahmans and ascetics in places of pilgrimage and on auspicious days such as days following Ekadashi. (155)

અને ધનાઢ્ય એવા જે ગૃહસ્થ સત્સંગી તેમણે ભગવાનના મંદિરને વિષે મોટા ઉત્સવ કરાવવા, તથા સુપાત્ર એવા જે બ્રાહ્મણ તેમને નાના પ્રકારનાં દાન દેવાં. 11૧૫૬11

My wealthy disciples shall arrange to celebrate festivals on grand scales in temples, and shall give various kinds of alms to deserving Brahmans. (156)

અને અમારા આશ્રિત એવા જે સત્સંગી રાજા તેમણે ધર્મશાસ્ત્રને આશરીને પોતાના પુત્રની પેઠે પોતાની પ્રજાનું પાલન કરવું, અને પૃથ્વીને વિષે ધર્મનું સ્થાપન કરવું. 11૧૫૭11

My disciples who are rulers shall protect their subjects as they would protect their own children in accordance with the Dharmashastras, and shall establish a code of Dharma on the Earth. (157)

They shall fully know the seven constituents to administer the state successfully, the four expedients to have a successful conquest, six diplomatic qualities and significant places to send spies to. They shall also be able to distinguish, by their personal attributes, the characteristics of persons well versed in social affairs, and the qualities of people who deserve to be punished and those who do not deserve to be punished. (158)

(હવે સુવાસિની બાઇઓના વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ) અમારે આશ્રિત જે સુવાસિની બાઇઓ તેમણે પોતાનો પતિ અંધ હોય, રોગી હોય, દરીદ્રી હોય, નપુંસક હોય, તો પણ તેને ઇશ્વરની પેઠે સેવવો, અને પતિ પ્રત્યે કટુક વચન ન બોલવું. ॥૧૫૯॥

(Now I shall describe the specific Dharmas for married women) Married women shall serve and worship their husbands in the manner in which they serve and worship God, even if they maybe blind, ailing, poor or impotent, and shall never utter harsh words to them. (159)

અને તે સુવાસિની સ્ત્રીઓ તેમણે રૂપ અને યૌવન તેણે યુક્ત અને ગુણવાન એવો જે અન્ય પુરુષ તેનો પ્રસંગ સહજ સ્વભાવે પણ ન જ કરવો.॥૧૬૦॥

They shall never keep even a casual relation with another man who maybe handsome, youthful or virtuous. (160)

અને પતિવ્રતા એવી જે સુવાસિની સ્ત્રીઓ તેમણે પોતાની નાભી, સાથળ અને છાતી તેને બીજો પુરુષ દેખે એમ ન વર્તવું, અને ઓઢચાના વસ્ત્ર વિના ઉઘાડે શરીરે ન રહેવું, અને ભાંડ ભવાઇ જોવા ન જવું, અને નિર્લજ્જ એવી જે સ્ત્રીઓ તથા સ્વૈરિણી, કામિની અને પુંશ્વલી એવી જે સ્ત્રીઓ તેમનો સંગ ન કરવો. 11 ૧ ૬ ૧ 11

Devout wives shall never act in a manner that would expose their breasts, navel or thighs, and attract the attention of other males. They shall not remain without covering themselves with a garment. They shall never go to see vulgar shows nor associate with shameless debauch women or courtesans. (161)

અને સુવાસિની સ્ત્રીઓ તેમણે પોતાનો પતિ પરદેશ ગયે સતે આભૂષણ ન ધારવાં, ને રૂડાં વસ્ત્ર ન પહેરવાં, અને પારકે ઘેર બેસવા ન જવું અને હાસ્ય વિનોદાદિકનો ત્યાગ કરવો. 11૧ ૬ ૨11

When their husbands are away from home, married women shall never wear ornaments, attractive clothes or visit other peoples' homes nor indulge in merriment. (162)

(હવે વિધવા સ્ત્રીઓના વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ.)અમારે આશ્રિત જે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે તો પતિ બુદ્ધિએ કરીને શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનને સેવવા, અને પોતાના પિતા પુત્રાદિક જે સંબંધી તેમની આજ્ઞાને વિષે વર્તવું, પણ સ્વતંત્રપણે ન વર્તવું. 11૧૬ ૩11

(Now I shall describe specific Dharmas for widows) My widowed disciples shall worship Lord Shree Krishna like a husband. They shall always live under the commandment of their father, sons or other such relatives, but never act independently. (163)

અને તે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વિનાના જે પુરુષ તેમનો સ્પર્શ ક્યારેય ન કરવો, અને પોતાની યુવાવસ્થાને વિષે અવશ્ય કાર્ય વિના સમીપ સંબંધ વિનાના જે યુવાન પુરુષ તેમની સાથે ક્યારેય પણ બોલવું નહિ. ॥૧૬૪॥

They shall never touch any male who is not closely related to them. Young widows shall never converse with young men who are not closely related to them, unless it is absolutely necessary. (164)

અને ધાવણો જે બાળક તેના સ્પર્શને વિષે તો જેમ પશુને અડી જવાય અને દોષ નથી તેમ દોષ નથી, અને કોઇ અવશ્યનું કામકાજ પડે તેને વિષે કોઇક વૃદ્ધ પુરુષને અડી જવાય, તથા તે વૃદ્ધ સાથે બોલાય તેને વિષે દોષ નથી. ॥૧૬૫။

There is no sin if they casually touch a suckling child, just as there is no sin in touching an animal. Touching or talking to an old man is also not considered a sin when it becomes necessary. (165)

અને તે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે પોતાના સમીપ સંબંધ વિનાના જે પુરુષ તે થકી કોઇપણ વિદ્યા ન ભણવી, અને વ્રત ઉપવાસે કરીને વારંવાર પોતાના દેહનું દમન કરવું. 11 ૧ ૬ ૬ 11

Widows shall not receive any kind of education from a male person who is not closely related to them. They shall constantly control their body and senses by observing fasts and austerities. (166)

અને તે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે પોતાના ઘરમાં પોતાના જીવતપર્યંત દેહનિર્વાહ થાય એટલું જ જો ધન હોય તો તે ધન જે તે ધર્મકાર્યને વિષે પણ ન આપવું અને જો તેથી અધિક હોય તો આપવું. II ૧ ૬ ૭ા

Widows who have just sufficient wealth for lifetime maintenance, shall not offer it even for religious purposes. They may do so if they have surplus to their requirements. (167)

158

અને વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે એકવાર આહાર કરવો, અને પૃથ્વીને વિષે સુવું, અને મૈથુનાસક્ત એવાં જે પશુ પક્ષી આદિક જીવ પ્રાણીમાત્ર તેમને ક્યારેય જાણીને જોવાં નહિ. 11૧ ૬૮11

They shall take a meal only once a day and sleep on the floor. They shall never deliberately look at animals engaged in mating. (168)

અને તે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે સુવાસિની સ્ત્રીના જેવો વેષ ન ધારવો, તથા સંન્યાસણી તથા વેરાગણી તેના જેવો વેષ ન ધારવો, અને પોતાના દેશ, કુળ અને આચાર તેને વિરૂદ્ધ એવો જે વેષ તે પણ ક્યારેય ન ધારવો. II૧ ૬૯II

They shall never dress like a married women, nun or a female recluse, nor dress in a manner which is contrary to the custom of the region and their family traditions. (169)

160

અને ગર્ભની પાડનારી જે સ્ત્રી તેનો સંગ ન કરવો, ને તેનો સ્પર્શ પણ ન કરવો, અને પુરુષના શૃંગારરસ સંબંધી જે વાર્તા તે ક્યારેય ન કરવી, અને ન સાંભળવી. 11૧૭૦11

They shall not associate with, or even touch women who practice abortion, nor shall they indulge in or listen to amorous talks regarding males. (170)

અને યુવા અવસ્થાને વિષે રહી એવી જે વિધવા સ્ત્રીઓ તેમણે યુવા અવસ્થાવાળા જે પોતાના સંબંધી પુરુષ તેમની સંગાથે પણ એકાંત સ્થળને વિષે આપત્કાળ પડ્યા વિના ન રહેવું. 11૧૭૧11

Except in a critical situation, young widows shall never stay in a secluded place with a young man, even though he may be closely related. (171)

162

અને હોળીની રમત ન કરવી, અને આભૂષણાદિકનું ધારણ ન કરવું, અને સુવર્ણાદિક ધાતુના તારે યુક્ત એવાં જે ઝીણાં વસ્ત્ર તેનું ધારણ પણ ક્યારેય ન કરવું. 11૧૭૨11

They shall never play Holi, nor put on ornaments, nor dress themselves with fine and transparent clothes interwoven with golden or similar threads. (172)

Both married women and widows shall never bathe without having clothes on, nor shall they ever conceal their period of menstruation. (173)

અને વળી રજસ્વલા એવી જે સુવાસિની અને વિધવા સ્ત્રીઓ તે ત્રણ દિવસ સુધી કોઇ મનુષ્યને તથા વસ્ત્રાદિકને અડે નહિ, અને ચોથે દિવસે નાહીને અડવું. (એવી રીતે ગૃહસ્થાશ્રમી એવા જે પુરુષ અને સ્ત્રીઓ તેમના જે આ વિશેષ ધર્મ કહ્યા તે સર્વે ધર્મવંશી આચાર્ય અને તેમની પત્નીઓ તેમણે પણ પાળવા, કેમકે એ ગૃહસ્થ છે.)॥૧૭૪॥

During their menstrual period, no women shall touch anybody or any clothes, etc. for three days, but can do so on the fourth day after taking a bath. (Thus are the specific Dharmas for householder males and females, which are also to be followed by the Acharyas and their wives, as they are householders). (174)

(હવે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારીના જે વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ.) અમારે આશ્રિત એવા જે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી તેમણે સ્ત્રીમાત્રનો સ્પર્શ ન કરવો, અને સ્ત્રીઓ સંગાથે બોલવું નહિ, અને જાણીને તે સ્ત્રીઓ સન્મુખ જોવું નહિ. ॥૧૭૫॥

(Now I shall describe specific Dharmas for Naishtika Brahmacharis) My Naishtika Brahmachari disciples shall never touch, talk nor deliberately look at women. (175)

અને તે સ્ત્રીઓની વાર્તા ક્યારેય ન કરવી, અને ન સાંભળવી, અને જે સ્થાનકને વિષે સ્ત્રીઓનો પગફેર હોય તે સ્થાનકને વિષે સ્નાનાદિક ક્રિયા કરવા ન જવું. ॥૧૭૬॥

They shall never talk of females nor listen to talks about females and shall not go for bathing, etc. to places which are frequented by women. (176)

અને દેવતાની પ્રતિમા વિના બીજી જે સ્ત્રીની પ્રતિમા ચિત્રની અથવા કાષ્ટાદિકની હોય તેનો સ્પર્શન કરવો, અને જાણીને તો તે પ્રતિમાને જોવી પણ નહિ. 11૧૭૭11

They shall never touch nor purposely look at images of females, whether they be pictures or idols made from wood etc., except those of Goddesses. (177)

અને તે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી તેમણે સ્ત્રીની પ્રતિમા ન કરવી, અને સ્ત્રીએ પોતાના શરીર ઉપર ધારેલું જે વસ્ત્ર તેને અડવું નહિ, અને મૈથુનાસક્ત એવાં જે પશુ પક્ષી આદિક પ્રાણીમાત્ર તેમને જાણીને જોવાં નહિ. ૫૧૭૮૫

They shall never create pictures of females nor touch clothes worn by females. They shall never intentionally look at any birds and animals engaged in mating. (178)

અને સ્ત્રીના વેષને ધરી રહ્યો એવો જે પુરુષ તેને અડવું નહિ, અને તેની સામું જોવું નહિ, અને તે સાથે બોલવું નહિ, અને સ્ત્રીનો ઉદેશ કરીને ભગવાનની કથા, વાર્તા, કીર્તન પણ ન કરવાં. II ૧૭૯ા

They shall not touch, look at, or even speak to a man disguised as a woman, and shall not address women by delivering religious discourses or singing devotional songs. (179)

170

અને તે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી તેમણે પોતાના બ્રહ્મચર્યવ્રતનો ત્યાગ થાય એવું જે વચન તે તો પોતાના ગુરુનું પણ ન માનવું, અને સદાકાળ ધીરજવાન રહેવું, અને સંતોષે યુક્ત રહેવું, અને માને રહિત રહેવું. 11૧૮૦11

They shall not obey a command that violates their vow of celibacy, even if it is given by their Guru. They shall always be patient, content and humble. (180)

અને બળાત્કારે કરીને પોતાને અતિશય સમીપે આવતી એવી જે સ્ત્રી તેને બોલીને અથવા તિરસ્કાર કરીને પણ તુરત વારવી પણ સમીપે આવવા દેવી નહિ. 11૧૮૧1

They shall immediately stop a female who forcefully advances towards them, by talking to her or by showing contempt towards her, but should not be allowed to come close. (181)

અને જો ક્યારેક સ્ત્રીઓનો અથવા પોતાનો પ્રાણ નાશ થાય એવો આપત્કાળ આવી પડે ત્યારે તો તે સ્ત્રીઓને અડીને અથવા તે સાથે બોલીને પણ તે સ્ત્રીઓની રક્ષા કરવી, અને પોતાની પણ રક્ષા કરવી. ૫૧૮૨૫

In the case of an emergency, when the lives of females or their own lives are in imminent danger, they shall protect the female and themselves by even talking to or touching them. (182)

અને તે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી તેમણે પોતાને શરીરે તૈલમર્દન ન કરવું, ને આયુધ ન ધારવું, ને ભયંકર એવો જે વેષ તે ન ધારવો, અને રસના ઇન્દ્રિયને જીતવી. 11૧૮૩11

They shall never massage their body with oil, carry weapons nor put on frightful clothes. They shall control their sense of taste. (183)

અને જે બ્રાહ્મણના ઘરને વિષે સ્ત્રી પીરસનારી હોય તેને ઘેર ભિક્ષા કરવા જવું નહિ, ને જ્યાં પુરુષ પીરસનારો હોય ત્યાં જવું. 11૧૮૪11

They shall not go for alms to those Brahman homes where food is served by a female but shall go elsewhere where food is served by a male. (184)

અને તે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી તેમણે વેદશાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરવો, ને ગુરુની સેવા કરવી, ને સ્ત્રીઓની પેઠે જ સ્ત્રૈણ પુરુષનો સંગ જે તે સર્વકાળે વર્જવો. II૧૮૫II

They shall study the Vedas and other holy scriptures, and serve their Guru. They shall never associate with effeminate males just as they would never associate with females. (185)

176

અને જાતીએ કરીને જે બ્રાહ્મણ હોય તે કોઇએ પણ ચર્મવારી ન પીવું, અને ડુંગળી ને લસણ આદિક જે અભક્ષ્ય વસ્તુ તે બ્રાહ્મણ જાતિ હોય, તેણે કોઇ પ્રકારે ન ખાવું. 11૧૮ ૬11

Those who are Brahmans by caste shall never drink water which has been passed through a leather vessel. They shall never consume onion, garlic and other inedible items. (186)

અને જે બ્રાહ્મણ હોય તેણે સ્નાન, સંધ્યા, ગાયત્રીનો જપ, શ્રીવિષ્ણુની પૂજા અને વૈશ્વદેવ એટલાં વાનાં કર્યા વિના ભોજન કરવું જ નહિ. (એવી રીતે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારીના વિશેષ ધર્મ કહ્યા) 11૧૮૭11

Brahmans shall never take meals without performing daily rituals viz. bathing, Sandhya (morning prayer), chanting of Gayatri Mantra, worship of Lord Shree Vishnu and Vaishvadeva (food offering ceremony) (Thus are the specific Dharmas for Naishtika Brahmacharis). (187)

(હવે સાધુના જે વિશેષ ધર્મ તે કહીએ છીએ.) અમારે આશ્રિત જે સર્વે સાધુ તેમણે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારીની પેઠે સ્ત્રીઓનાં દર્શન ભાષણાદિક પ્રસંગનો ત્યાગ કરવો, તથા સ્ત્રૈણ પુરુષના પ્રસંગનો ત્યાગ કરવો, અને અંતઃશત્રુ જે કામ, ક્રોધ, લોભ અને માન આદિક તેમને જીતવા. ॥૧૮૮॥

(Now I shall describe specific Dharmas for Sadhus) Just as Naishtika Brahmacharis, Sadhus shall avoid visual, verbal or any other kind of association with females and effeminate males. They shall conquer inner enemies like lust, anger, greed, pride, etc. (188)

અને સર્વે જે ઇન્દ્રિયો તે જીતવી, અને રસના ઇન્દ્રિયને તો વિશેષે કરીને જીતવી, અને દ્રવ્યનો સંગ્રહ પોતે કરવો નહિ, ને કોઇ બીજા પાસે પણ કરાવવો નહિ. 11૧૮૯11

They shall control all senses, especially that of taste, and shall not accumulate wealth or ask others to do so on their behalf. (189)

180

અને કોઇની પણ થાપણ ન રાખવી, અને ક્યારેય પણ ધીરજતાનો ત્યાગ ન કરવો, અને પોતાના ઉતારાની જાયગા બંધીની હોય તો તેને વિષે ક્યારેય પણ સ્ત્રીનો પ્રવેશ થવા દેવો નહિ. 11૧૯૦11

They shall never accept deposits from others, never loose patience and shall never allow a female to enter their place of residence. (190)

અને તે સાધુ તેમણે આપત્કાળ પડ્યા વિના રાત્રિને વિષે સંઘસોબત વિનાનું ચાલવું નહિ, તથા આપત્કાળ પડ્યા વિના ક્યારેય પણ એકલા ચાલવું નહિ. ॥૧૯૧॥

Except in an emergency, they shall never go out alone without company at night or at any other time. (191)

અને જે વસ્ત્ર બહુ મૂલ્યવાળું હોય તથા ચિત્રવિચિત્ર ભાતનું હોય તથા કસુંબાદિક જે રંગ તેણે કરીને રંગેલું હોય તથા શાલ દુશાલા હોય ને તે જો બીજાની ઇચ્છાએ કરીને પોતાને પ્રાપ્ત થયું હોય તો પણ તે વસ્ત્ર પોતે પહેરવું ઓઢવું નહિ. ૫૧૯૨૫

They shall never put on clothes which are expensive, decorative, dyed with colours extracted from plants such as Kasumba, shawls, or such other garments, even if they have been offered to them as a gift. (192)

અને ભિક્ષા તથા સભા પ્રસંગ એ બે કાર્ય વિના ગૃહસ્થના ઘર પ્રત્યે જવું નહિ અને ભગવાનની જે નવ પ્રકારની ભક્તિ તે વિના વ્યર્થકાળ નિગમવો નહિ, નિરંતર ભક્તિએ કરીને જ કાળ નિગમવો. ॥૧૯૩॥

They shall never go to a householder's place, except for receiving alms or religious gatherings. They shall always utilise their time in practicing the nine types of devotion to God instead of wasting it idly. (193)

અને જે ગૃહસ્થના ઘરને વિષે રાંધેલ અન્નનો પીરસનારો પુરુષ જ હોય તથા સ્ત્રીઓનો દર્શનાદિક પ્રસંગ કોઇ રીતે થાય એમ ન હોય. ॥૧૯૪။ તેવી રીતનું જે ગૃહસ્થનું ઘર તે પ્રત્યે અમારા સાધુ તેમણે જમવા જવું, અને એ કહ્યું તેવું ન હોય તો કાચું અન્ન માગીને પોતાના હાથે રસોઇ કરવી, ને ભગવાનને નૈવેઘ ધરીને જમવું. ॥૧૯૫॥

Considering a householder's place where cooked food is served by males, and where they have no contact with or sight of females. (194) My Sadhus shall go for meals to that householder's place described above. If this facility is not available, they shall ask for uncooked food, cook it themselves and offer it to the Lord before consuming it. (195)

અને પૂર્વે ઋષભદેવ ભગવાનના પુત્ર જે ભરતજી તે પૃથ્વીને વિષે જડ બ્રાહ્મણ થકા જેમ વર્તતા હતા, તેમજ પરમહંસ એવા જે અમારા સાધુ તેમણે વર્તવું. ॥૧૯૬॥

My Paramahans Sadhus shall behave like Bharatji, son of Rishabhadeva, who in ancient times used to act as an insensate Brahman. (196)

186

અને તે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી ને સાધુ તેમણે તાંબૂલ તથા અફીણ તથા તમાકુ ઇત્યાદિકનું જે ભક્ષણ તે જતને કરીને વર્જવું. 11૧૯૭૫

The Naishtika Brahmacharis and Sadhus shall completely abstain from taking betel leaves, tobacco, opium, or any other intoxicating substances. (197)

અને તે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી ને સાધુ તેમણે ગર્ભાધાનાદિક જે સંસ્કાર તેમને વિષે જમવું નહિ, તથા એકાદશાહ પર્યંત જે પ્રેત શ્રાદ્ધ તેમને વિષે જમવું નહિ, તથા દ્વાદશાહ શ્રાદ્ધને વિષે જમવું નહિ. 11૧૯૮11

The Naishtika Brahmacharis and Sadhus shall never dine at ceremonies pertaining to conception of a child, etc. and obituary rites of the eleventh day and the twelfth day. (198)

અને રોગાદિક આપત્કાળ પડ્યા વિના દિવસે સૂવું નહિ, અને ગ્રામ્ય વાર્તા કરવી નહિ, ને જાણીને સાંભળવી નહિ. 11૧૯૯11

They shall not sleep during the day, except in critical cases such as when they are unwell, nor shall they indulge in gossip, nor deliberately listen to gossip. (199)

અને તે નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી ને સાધુ તેમણે રોગાદિક આપત્કાળ પડ્યા વિના ખાટલા ઉપર સૂવું નહિ, અને સાધુની આગળ તો નિરંતર નિષ્કપટપણે વર્તવું. II૨૦૦II

They shall not sleep on a bed, except in critical cases such as when they are unwell, and they shall always be straightforward with the Sadhus. (200)

190

અને તે સાધુ ને બ્રહ્મચારી તેમણે કોઇક કુમતિવાળા દુષ્ટજન હોય ને તે પોતાને ગાળ દે અથવા મારે તો તે સહન જ કરવું પણ તેને સામી ગાળ ન દેવી ને મારવો નહિ અને તેનું જેમ હિત થાય તેમજ મનમાં ચિંતવન કરવું પણ તેનું ભૂંડું થાય એવો તો સંકલ્પ પણ ન કરવો. II ૨૦૧II

Sadhus and Brahmacharis must tolerate being insulted or beaten by wicked persons, without speaking or hitting back. Instead, they shall pray for their well being, but not even think of any harm coming upon them. (201)

અને કોઇનું દૂતપણું ન કરવું, તથા ચાડિયાપણું ન કરવું, ને કોઇના ચાર ચક્ષુ ન થવું, અને દેહને વિષે અહંબુદ્ધિ ન કરવી, ને સ્વજનાદિકને વિષે મમતા ન કરવી. (એવી રીતે સાધુના વિશેષ ધર્મ કહ્યા.) II ૨૦૨II

They shall never act as a messenger, indulge in backbiting or spying. They shall not identify themselves with the body and have no attachment towards relatives. (Thus are the specific Dharmas for Sadhus) (202)

અને અમારે આશ્રિત એવા જે સત્સંગી બાઇ ભાઇ સર્વે તેમના જે સામાન્ય ધર્મ અને વિશેષ ધર્મ તે જે તે સંક્ષેપે કરીને આવી રીતે અમે લખ્યા છે. અને આ ધર્મનો જે વિસ્તાર તે તો અમારા સંપ્રદાયના જે ગ્રંથ તે થકી જાણવો. II૨૦૩II

I have thus described briefly, the general and special Dharmas of all My disciples. They shall refer to the scriptures of our Sampradaya to learn them in detail. (203)

અને સર્વ જે સચ્છાસ્ત્ર તેમનો જે સાર તેને અમે અમારી બુદ્ધિએ કરીને ઉદ્ધારીને આ શિક્ષાપત્રી જે તે લખી છે, તે કેવી છે તો સર્વે મનુષ્ય માત્રને મનવાંછિત ફળની દેનારી છે. II ૨૦૪II

I have written this Shikshapatri, taking the essence of all Shastras, according to My knowledge. It fulfils the wishes of all human beings. (204)

એ હેતુ માટે અમારા આશ્રિત જે સર્વે સત્સંગી તેમણે સાવધાનપણે કરીને નિત્ય પ્રત્યે આ શિક્ષાપત્રીને અનુસરીને જ વર્તવું, પણ પોતાના મનને જાણે તો ક્યારેય ન વર્તવું. II૨૦૫II

Therefore, all My disciples shall always follow the precepts of this Shikshapatri, but never behave as they desire. (205)

અને જે અમારા આશ્રિત પુરુષ ને સ્ત્રીઓ તે જે તે આ શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે વર્તશે તો તે ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ એ ચાર પુરુષાર્થની સિદ્ધિને નિશ્વે પામશે. II૨૦૬II

By following this Shikshapatri, My male and female disciples shall certainly attain the four Purusharthas, namely Dharma (virtue), Artha (wealth), Kama (pleasure) and Moksha (salvation). (206)

અને જે બાઇ ભાઇ આ શિક્ષાપત્રી પ્રમાણે નહિ વર્તે તે તો અમારા સંપ્રદાય થકી બાહેર છે. એમ અમારા સંપ્રદાય-વાળા સ્ત્રી પુરુષ તેમણે જાણવું. II૨૦૭II

My male and female disciples shall understand that those who do not follow the precepts of this Shikshapatri shall be considered as excommunicated from our sect. (207)

અને અમારા જે આશ્રિત સત્સંગી તેમણે આ શિક્ષાપત્રીનો નિત્ય પ્રત્યે પાઠ કરવો, અને જેને ભણતાં આવડતું ન હોય તેને તો આદર થકી આ શિક્ષાપત્રીનું શ્રવણ કરવું. II૨૦૮II

My disciples shall read this Shikshapatri daily, and those who cannot read, shall listen to it with reverence. (208)

અને આ શિક્ષાપત્રીને વાંચી સંભળાવે એવો કોઇ ન હોય ત્યારે તો નિત્ય પ્રત્યે આ શિક્ષાપત્રીની પૂજા કરવી, અને આ જે અમારી વાણી તે અમારું સ્વરૂપ છે એ રીતે પરમ આદર થકી માનવી. II ૨૦૯II

If there is no one to read this Shikshapatri to them, then they shall worship it daily. All My disciples shall reverently honour My word as My divine self. (209)

અને આ જે અમારી શિક્ષાપત્રી તે જે તે દૈવી સંપદાયે કરીને યુક્ત જે જન હોય તેને આપવી અને જે જન આસુરી સંપદાયે કરીને યુક્ત હોય તેને તો ક્યારેય ન આપવી. II ર ૧૦II

This Shikshapatri shall only be given to a person with divine virtues, but shall never be given to a person of wicked tendencies. (210)

This Shikshapatri is written by Me on the fifth day of the bright half of Maha in the Vikram Samvat Year 1882. It is bestower of bliss to all souls. (211)

નિજાશ્ચિતાનાં સકલાર્તિહન્તા, સઘર્મભક્તેરવનં વિદ્યાતા ! દાતા સુખાનાં મનસેપ્સિતાનાં, તનોતુ કૃષ્ણોખિલમંગલં ન: ॥ અને પોતાના આશ્ચિત જે ભક્તજન તેમની જે સમગ્રપીડા તેના નાશના કરનારા એવા અને ધર્મ સહિત જે ભક્તિ તેની રક્ષાના કરનારા એવા અને પોતાના ભક્તજનને મનવાંછિત સુખના આપનારા એવા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તે જે તે અમારા સમગ્ર મંગળને વિસ્તારો. ॥૨૧૨॥ ઇતિ શ્રી સહજાનંદ સ્વામી લિખિતા શિક્ષાપત્રી સમાપ્તા.

May Lord Shree Krishna, the destroyer of all miseries of His disciples, the protector of Dharma and Bhakti, and the bestower of all desired happiness, shower His blessings upon us all. (212)

Thus concludes the Shikshapatri written by Shree Sahajanand Swami.

202

